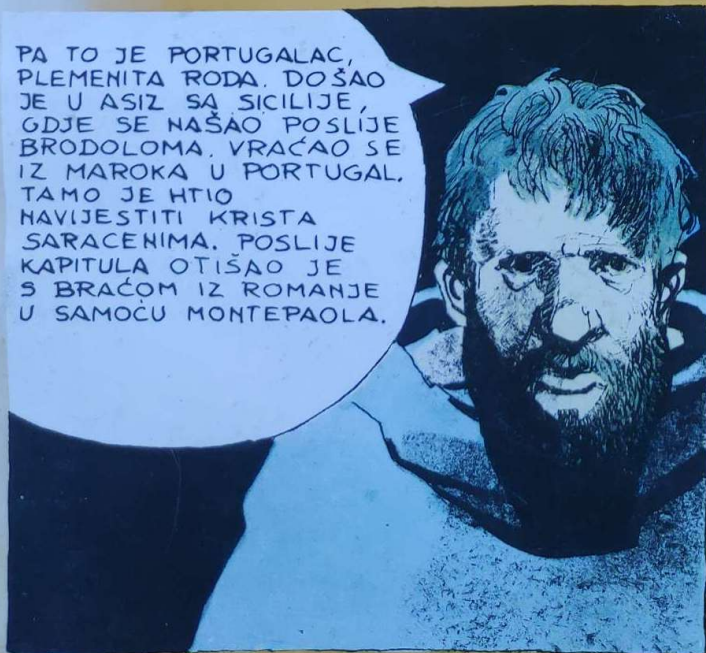

BRAT ANTUN

PA TO JE PORTUGALAC,
PLEMENITA RODA. DOŠAO
JE U ASIZ SA SICILIJE,
GDJE SE NAŠAO POSLIJE
BRODOLOMA. VRAĆAO SE
IZ MAROKA U PORTUGAL.
TAMO JE HTIO
NAVIJESTITI KRISTA
SARACENIMA. POSLIJE
KAPITULA OTIŠAO JE
S BRACOM IZ ROMANJE
U SAMOĆU MONTEPAOLA.

NE SJECAM SE DA SAM
GA VIDIO. MA TO NIJE
VAŽNO. VAŽNO JE DA JE
ON PRAVI SLUGA BOŽJI.
POSLAT ĆU MU PISMO.
DAJ, PIŠI...

Današnja slika sveca iz prošlosti

Između ostalih stvari, o kojima eksperti ne mogu ništa pouzdanijeg reći, jest popularnost sv. Antuna Padovanskog. On, koji je umro prije 750 godina, uvijek je ostao prisutan u pučkoj pobožnosti kao nitko od drugih svetaca. Reklo bi se u sportskim terminima, da je na vrhu prvenstvene ljestvice svih ostalih sudionika raja, ne isključujući između njih niti sv. Franju Asiškog, toliko čašćenog i s udivljenjem promatranog od tolikih svojih poklonika.

Asiški Svetac više je s udivljenjem promatran nego li zazivan. Njega promatraju toliki kršćani, čak štoviše i ljudi bez ikakve vjere, kao primjer za nasljedovanje, budući da je u sebi sabrao sve one vrline koje čine čovjeka potpunim.

Svetac iz Padove, naprotiv, više je zazivan nego li s udivljenjem promatran. Doista, za svog zemaljskog života, naišao je na mnoga odobravanja u svom apostolskom radu i poznatoj evanđeoskoj kulturi. Sv. Franjo Asiški ga je štoviše nazvao i svojim »biskupom« tj. učiteljem, papa Grgur IX. nazvao ga je »kovčegom zavjetnim«, a vjernici su ga proglasili »maljem protiv heretika«, »obranom siromašnih«.

Ali počevši od dana njegove smrti (13. lipnja 1231.) sve do danas on je iznad svega svetac kojem se utječe. Štoviše, najviše zazivan. Sa svih strana zemlje njemu se uzdižu vapaji i molbe, bilo od kršćana bilo od nekršćana. Poznata je prisutnost poklonika sv. Antunu među hindu plemenima i muslimanima.

Činjenica, da ova ekumenska pobožnost nije opala čak ni u našim danima, pa i kod onih »malovjernih« — očit je dokaz da sv. Antun uslišava svoje štovatelje i na neki način, daje im »odgovor«. Zaista, on je svetac koji ne obmanjuje u iščekivanjima one koji polažu svoje povjerenje u njega.

Zbog čega je Božja Providnost povjerila sv. Antunu zadaću »Zaštitnika siromašnih«, kako ga je nazvao franjevac sv. Josip Kupertinski? To ne znamo. Ponetko misli na »fenomen« koji je niknuo u religioznoj podsvijesti vjernika. Možda je bolje kazati da se tu radi o Božjoj tajni. A zna se, da Bog rijetko razotkriva svoje tajne. I zato, da se ne bismo previše trudili da uđemo u tajne Božje, zadovoljimo se time da nam je Gospodin, kako je to rečeno u liturgiji, dao u Sv. Antunu »izvrsnog zaštitnika siromašnih i onih koji trpe«.

Umjetnost svakog doba odala je Svecu iz Padove počast, kazivajući njegova čudesa, osobito kistom. Giotto je svečano otvorio veliku antunovsku galeriju u prekrasnoj franjevačkoj bazilici u Asizu, a slijedili su ga Simone Martini, Perugino, Tizian, Murillo, Goya i toliki drugi. U vremenskom slijedu, posljednji u plejadi ovih velikih majstora, predstavlja se Dino Battaglia.

Čovjek i svetac — Antun — istaknut je ovdje živo, snažno, društveno i vjerski angažiran u svijetu toliko sličnom našem, punom razmirica i suprotnosti.

Giovanni M. Colasanti
direktor »Messaggero dei Ragazzi«

BRAT ANTUN

Život svetog Antuna Padovanskog u stripu

"OBEĆAJEM SV. NIKOLI
DA ĆU BITI DOBAR (RA) I
POSLUŠAN (NA) BOGU I
LJUDIMA".

NIKOLINJE, 1988.

Naslov izvornika:

ANTONIO DI PADOVA, Un Santo per gli uomini
Edizioni Messaggero — Padova

Crtač: DINO BATTAGLIA

Tekst: STELIO MARTELLI

Hrvatski tekst: Zlatko Špehar
Jerko Matoš
Benko Horvat

Tekst upisao: Tibor Tóth

Izdaje:

Franjevački samostan — AGAPE
Cara Dušana 4
21000 Novi Sad

Odgovara: Ivan o. Benko Horvat,
Cara Dušana 4
21000 Novi Sad

Un ringraziamento cordiale ai Padri Giovanni Giacon e Giovanni Colasanti e agli altri del »Messaggero di S. Antonio« per l'aiuto prestatoci nella realizzazione dell'edizione croata di quest'opera.

La rivista francescana AGAPE

Ovime zahvaljujemo ocima konventualcima, a prije svega oo. Giovanni Giaconu i Giovanni Colasantiju, koji su svojim razumijevanjem i pomoći doprinijeli ostvarenju hrvatskog izdanja ovog djela.

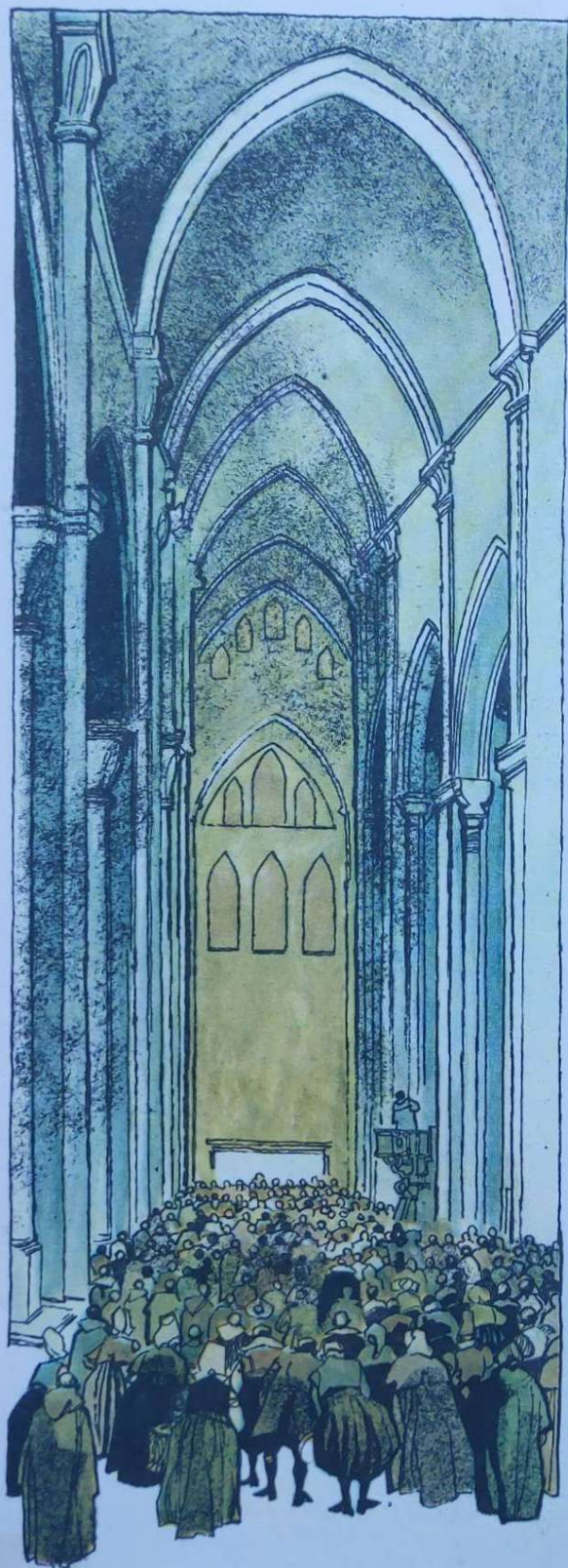
Časopis AGAPE

NA PUTOVIMA LJUDSKIM

U ISTO VRIJEME NA DVA MJESTA

U SKRS 1225. MONTELLIERSKA KATEDRALA PREPUNA. I ONI ŠTO NE VJERUJU DOĐOŠE SLUŠATI FRANJEVCA BRATA ANTUNA KOJI PROPOVIJEDA...

ZAR KRIST HIJE REKAO: JA SAM ISTINA? ONAJ DAKLE, KOJI PROPOVIJEDA KRISTA, PROPOVIJEDA ISTIHU. TKO O NJOJ ŠUTI, NIJEČE KRISTA...

ZHAMO DA ISTINA IZAZIVA MRŽNJU I OPIRANJE, ZATO SE NEKI, DA BI ŽIVJELI U MIRU, SKRIVAJU VELOM ŠUTNJE...

BRAT ANTUN ZASTADE, KAO DA GA JE IZHENADILA NEKA MISAO. DUBOKA TIŠINA...

U TOJ TIŠINI, POKRI ON GLAVU KAPULJACOM I OSTA POTPUNO NEPOKRETAN.

PROĐE TAKO NEKOLIKO
DUGIH MINUTA.

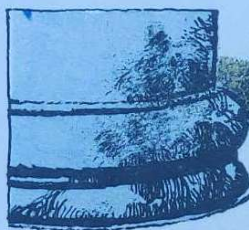
ŠTO MU
SE
DOGODILO?

MOŽDA MU
NIJE DOBRO!

ANTUN NASTAVLJA
SVOJU PROPOVIJED...

S TIM LJUDIMA BOG
NE ZNA ŠTO DA
UČINI!

NA KONCU...

OČE, ŠTO TI SE
DOGODILO?

PRESTRAŠILA
NAS JE TVOJA
ŠUTNJA! DA TI
NIJE POZLILO?

NE, SAMO SAM
OSJETIO NOVU
KUŠNJU MOJE
SLABOSTI. SJETIO SAM
SE DA U ONAJ ČAS
MORAM BITI U
SAMOSTANU I MOLITI
BREVIJAR, A NA
MENI JE BIO RED
DA PJEVAM
USKRSNI ALLELUJA.

PA, NE MOŽE SE
ISTOVREMENO BITI
NA DVA MJESTA!

ISTINA JE,
VIDIMO SE!

NAKON TOGA, DVA SE FRANJEVCA
VRACAJU U SAMOSTAN.

MIR I DOBRO,
BRAĆO!

MIR I
DOBRO!

SJAJNO JE GOVORIO
BRAT ANTUN U
KATEDRALI.

DA, ALI BILO MU JE JAKO
ŽAO ŠTO NIJE MOGAO
BITI U KORU I S VAMA
PJEVATI ALELUJU.

BRATE, ŠTO TO
GOVORIŠ?

DA, BILO MU JE
JAKO ŽAO!

ALI, BRAT ANTUN JE BIO
OVDJE, U CRKVI!
PJEVAO JE S NAMA!

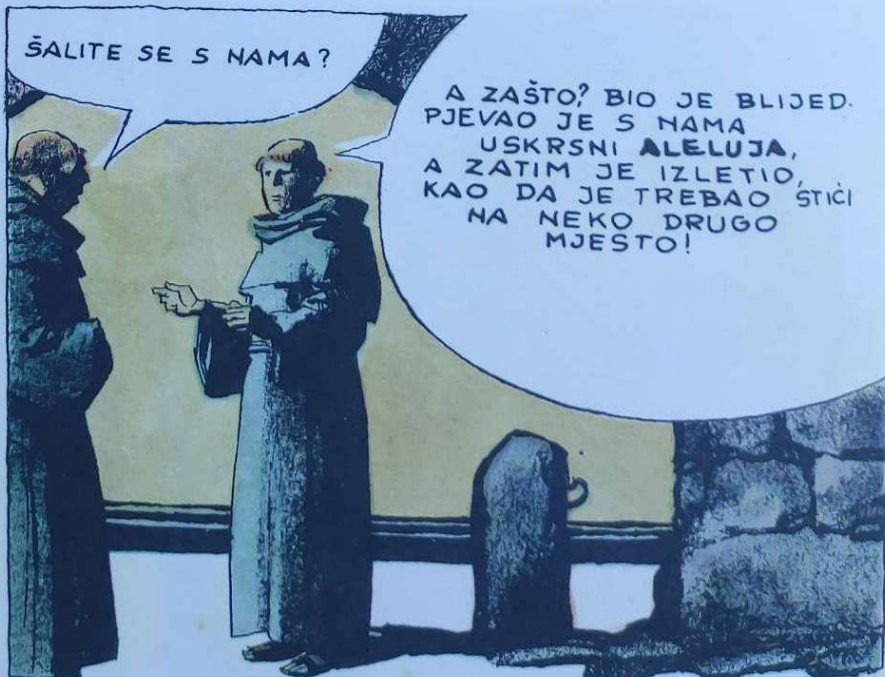
STVARNO!

JESTE!
BIO JE
POKRAJ
MENE!

ŠALITE SE S NAMA?

A ZAŠTO? BIO JE BLIJED.
PJEVAO JE S NAMA
USKRSNI ALELUJA,
A ZATIM JE IZLETIO,
KAO DA JE TREBAO ŠTIĆI
NA NEKO DRUGO
MJESTO!

JESI LI ČUO,
BRATE ?

DA... DA

PITAM SE... TKO JE, ZAPRAVO, BRAT
ANTUN, AKO JE ON ISTOVREMENO
NA DVA MJESTA ? !?

JEDAN OD DVOJICE BRACE
USUĐUJE SE PITATI :

BRATE ANTUNE... NIŠTA TI
NE ŽELIM REĆI O OHOME
ŠTO SU MI DANAS REKLI.
TI TO ZNAŠ. PITAM TE
SAMO... TKO SI ?

DA, TKO SI TI ? ZNAMO DA SI VELIKI
PROPOVJEDNIK... DA TE VOLI
NAROD... KAŽU DA...

DAJ... PRIČAJ NAM O SEBI.
ZNAMO DA SI PORTUGALAC,
I DA SI IZ ITALIJE OTIŠAO
U FRANCUSKU, DA SE
PRIJE NISI ZVAO
ANTUN...

PA, ISTINA
JE...

DA! NAROD JE
UVIJEK TAKO
DOBAR I SPREMAN
JE POVJEROVATI.

"...RODIO SAM SE 1195, I NA KRŠTENJU SAM DOBIO DRUGO IME..."

FERNANDO! IME KOJE DOBRO PRISTAJE MOME SINU, ODREĐENOM DA BUDE DVORSKI VITEZ!

"...TAKO SAM VJEROVAO, DA SAM ODREĐEN ZA VOJNIKA I DA MI JE TO ŽIVOTNI PUT..."

JASNO, VOLIO SAM ORUŽJE I KONJE... BIO SAM I VJEŠT U MAČEVANJU..."

"RADO SAM SLUŠAO VOJNIČKE
PRICE... AVANTURE, ZGODE
IZ RATA..."

"ALI, NEŠTO ME DRUGO
UZBUĐIVALO VIŠE OD SVEGA:
TIŠINA CRKVE..."

"LICE RASPETOG ISUSA..."

"I NAPOKON SHVATIO SAM DA SE
MORAM BORITI, POSTATI VOJNIK.
KRISTOV VOJNIK I BORITI SE
ZA NJEGA".

O REDOVNIČKOM
POZIVU FERNANDA
POZNATI SU NAM
SAMO POJEDINI
DETALJI IZ NIEGOVOG
NAJRANIJEG DJE-
TINSTVA, INAČE
DRUGO NAM NIJE
POZNATO.

ALI DVA "CVIJETIĆA"
PUČKE POBOŽNOSTI
SU NAM PRENIJELI
DVA DIRLJIVA
DOGAĐAJA...

KAO ONAJ ŠTO SE ZBIO DOK JE ZLATNO ŽITO
PREKRIVALO OKOLNE BREŽULJKE LISABONA.

BIT ĆE TO DOBRA
ŽETVA,
FERNANDO,
BOGATA ŽETVA!

OČE...

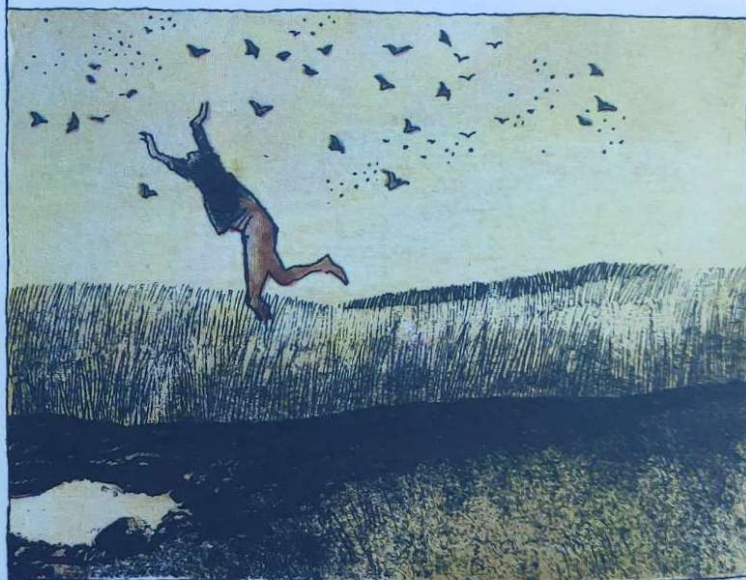
GLEDAJ!
GLEDAJ
TAMO!

VRAPCI!
PRAVI OBLAK
VRABACA!

POZOBAT ĆE SVU PŠENICU! IDEM BRZO PO
SELJAKE! TI, FERNANDO, POKUŠAJ
PREPLAŠITI OVE PTICE, DRŽI IH
DALEKO!...

FERNANDO JE ODIGRAO ULOGU
STRAŠILA VJEROJATNO S VESELJEM...!

TRČEĆI STIGAO JE DO KAPELICE.
ODMAH MU SE RODI PITANJE...

SJAJI LI PRED
SVETOHRAISTEM
ONO SVJETLO ŠTO
OZNAČAVA ISUSOVU
PRISUTNOST?

Idi i pogledati.
Potražiti Isusa.
Fernando se osjeća
dužnim to učiniti. Ali
tako se udaljuje. Tko
će obraniti žito od
vrabaca?

TADA

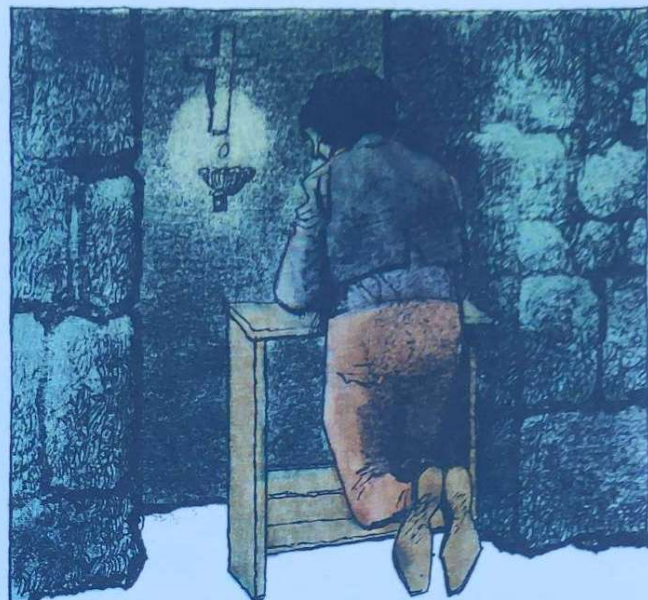

HEJ, VI!
VI VRAPCI!...
POBITE SVI
SA MNOM!

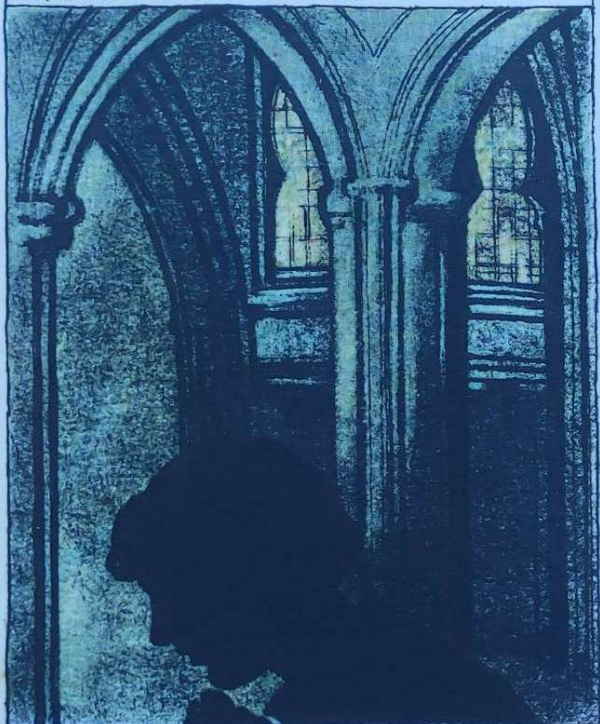
Svi s njim! Vrapci poslušni njegovu pozivu
ulaze u sjenik.
Neće uništiti žitna polja...

...! Tako Fernando može ostati
pred svetohraništem
u molitvi.

No susreti Fernanda s Bogom
nisu samo blistavi. Drugi
"cvjetić" nam pripovijeda:
Jednog dana dok je molio u
Lisabonskoj katedrali...

Osjeća neočekivanu
prisutnost zloga i
čuje glas:

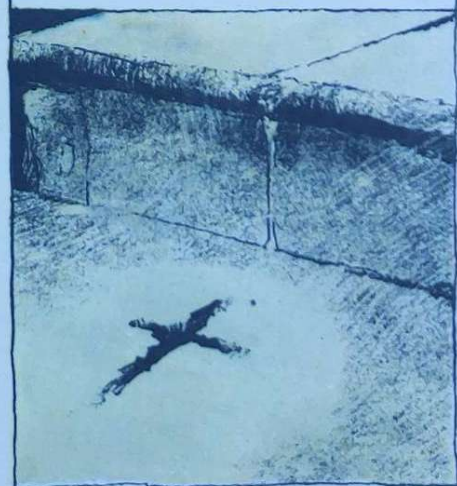
IDI ZA
SRETNIM
ŽIVOTOM

Spontano Fernan-
do pravi kažipr-
stom znak križa
na podu...

NEVJEROJATNO! NA
BIJELOM KAMENU
STEPENICE, FERNANDO
KAZIPRST UTISNUO JE
ZHAK KRIŽA!

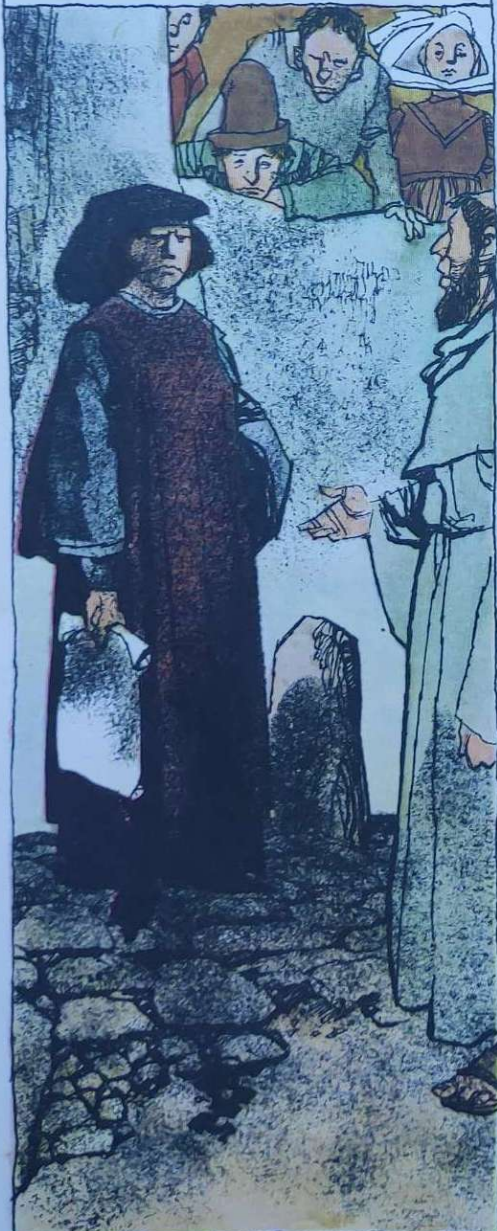
Dvorski život, počasti, pustolovine,
bitke, bogatstvo...

U TO VRIJEME EVROPU, POSEBNO ITALIJU I FRANCUSKU POTRESAJU HERETIČKI NEMIRI, KRIVOVJERJA PROTIVNA NAUCI CRKVE.

CRKVA SE SUPROTSTAVLJA KRIVOVJERJU ŠALJUĆI LJUDE POPUT ANTUNA DA POBIJAJU, PROPOVJEDAJU, UVJERAVAJU...

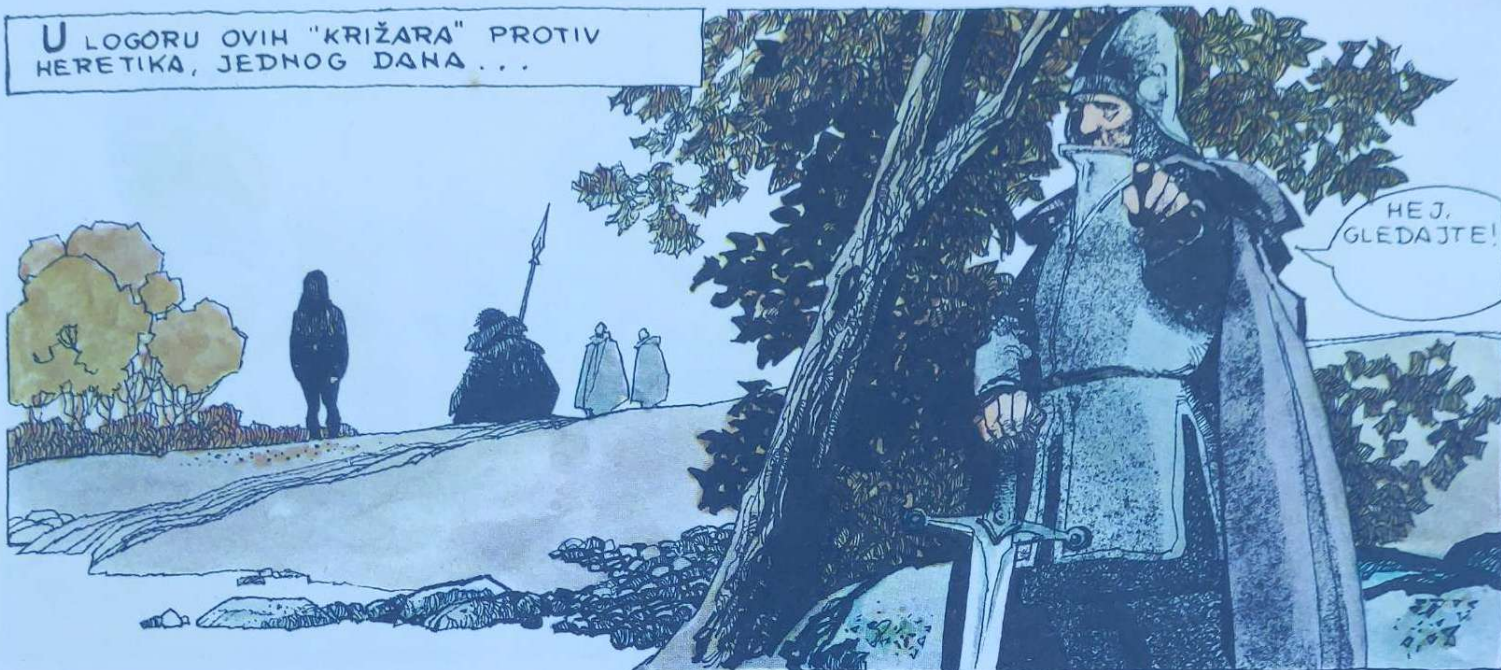
MNOŠTVO FRANCUSKOG PLEMSTVA, PROPALE VLASTELE, SIROMAŠNIH VITEZOVA I FANATIKA KORISTI BORBU PROTIV HERETIKA...

...DA BI SE DOMOGLI BLAGA: NIJE VAŽNO KOME JE OTETO NITI KAKO.

U LOGORU OVIH "KRIŽARA" PROTIV
HERETIKA, JEDNOG DANA...

ONO JE BRAT ANTUN. ZOVU
GA "MALJEM PROTIV
HERETIKA!"

HEJ, FRATRE! NE RAZLIKU-
JEMO SE OD TEBE! HOĆU
REĆI: BORIMO SE ZA ISTU
STVAR, ZAR NE?

NISAM SIGURAN U ONO ŠTO
GOVORIŠ. ALI SAM SIGURAN
DA JE RAZLIČIT NAČIN NA
KOJI SE BORIMO. A TVOJ
NIJE ONAJ PRAVI.

A NE?
ZAŠTO?

FRATRE, PAZI
ŠTO GOVORIŠ!

ŠTO ŽELIŠ,
TIME REĆI?

MISLIM DA VJERA NE MOŽE
BITI NAMETNUTA SILOM:
MORA BITI PRIHVAĆENA
SLOBODNO.

DOBRO, VIDJET ĆEMO ŠTO ĆE
OSLOBODITI SVIJET OD HERETIKA:
NAŠI MAČEVI ILI TVOJE RIJEČI!

GOSPODINE, SMILUJ NAM
SE, DJECI SVOJOJ!

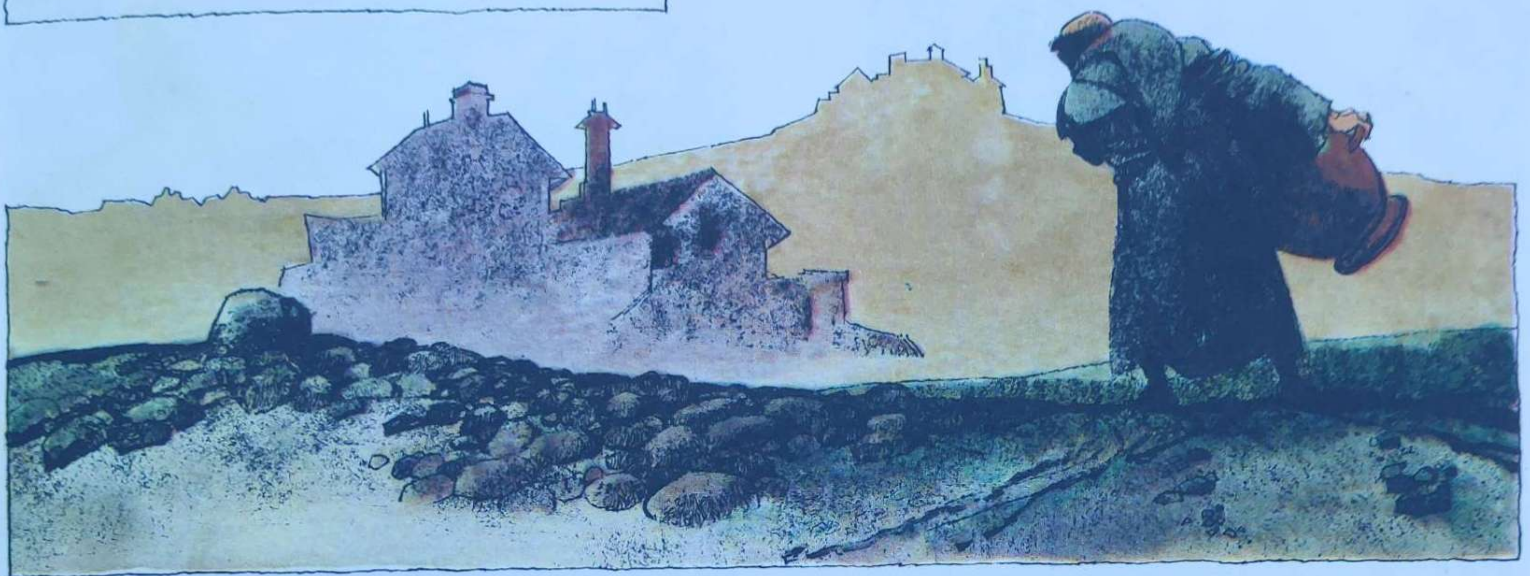
BRAT ANTUN JE TEMELJIT PROPOVJEDNIK. PRIPREMA
SE ZA SVEČENIŠTVO DUBOKO PROUČAVAJUĆI BIBLIJU
I TELOGIJU O COIMBRI, KOD REGULARNIH KANONIKA
SV. AUGUSTINA, PO ČIJEM SE PRAVILU ZAVJETOVAO.

POSTAVŠI FRANJEVAC STIGAO JE U ITALIJU (VIDJET
ĆEMO KASHIJE KAKO). UPUĆEN JE U OSAMU MON-
TEPAOLA U ROMANJI, GDJE OBAVLJA JEDNOSTAVNE POSLOVE.

ČINI SE DA ĆE NJEGOV ŽIVOT ZAVRŠITI
OVDJE U MOLITVI I GRUBIM POSLOVIMA...

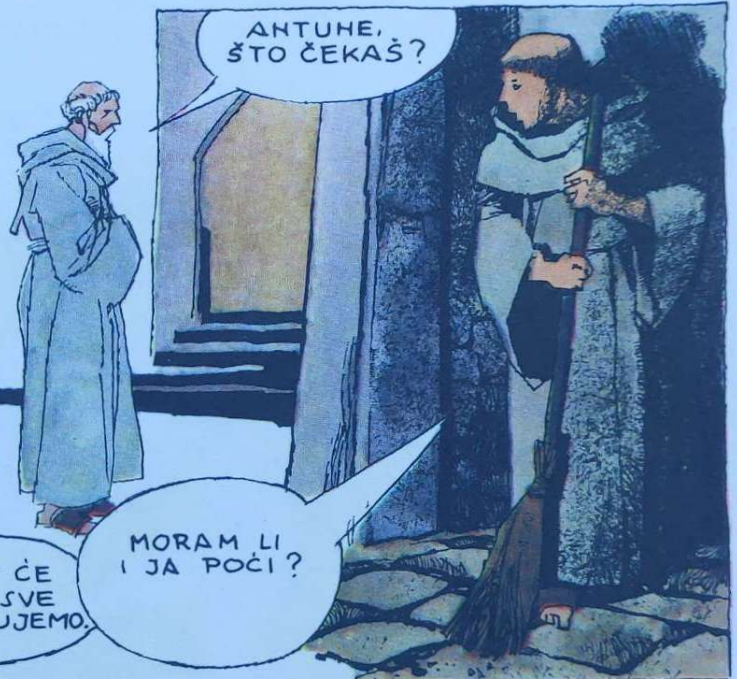

...KAD LI, JEDNOG DANA 1221, U FORLIJU BI
SVEČENIČKO REĐENJE NEKOLIKO REDOVNIKA
DOMINIKANACA I FRANJEVACA.

SPREMITE SE! SIĆI ĆEMO
U FORLI I SUDJELOVATI
U OBREDIMA SVEČENIČKOG
REĐENJA NAŠE SUBRAĆE.

PA DA! BIT ĆE
DOBRO ZA SVE
DA SUDJELUJEMO.

ANTUHE,
ŠTO ČEKAŠ?

MORAM LI
I JA POĆI?

OBREDI SU PRI
ZAVRŠETKU...

...KAD LI SE DOGODI
NEŠTO NEOČEKIVANO.

NEMA PROPOVJEDNIKA.
RAZBOLIO SE I NE MOŽE
PROPOVJEDATI!

RED JE NA DOMINIKANCIMA. ZAR
NISU PROPOVJEDNIČKI RED?

NE ŽELE.
KAŽU DA NITKO
OD NJIH HIJE
SPREMAN.

ALI HITI MI
FRANJEVCI
NISMO PRIPRA-
VLJENI!

A TKO ĆE
GA ZAMIJENITI?

NETKO IPAK
MORA PROPO-
VIJEDATI!

ČEKAJ! NEKI
OD REĐENIKA SU
FRANJEVCI.

ZAŠTO NE BI PROPOVIJEDAO
BRAT ANTUN?

...RAZUMLJIVO JE DA SE ANTUN UPLAŠIO.

TKO ZNA DA LI
JE OVAJ BRAT
SA SVOJIM
PRIJEDLOGOM
MISLIO OZBILJNO
ILI SE ŽELIO
NAŠALITI S
MLADIM
FRATRICEM IZ
KUHNJE?...

JA?... JA DA
GOVORIM OVOM
SKUPU?

DA! TO JE
ZAPOVJED. SAHO
HRABRO, IDI
ANTUNE!

ALI JA...

IDI, U IME
BOŽJE, KAŽEM
TI!

SLUŠAM, OČE. NEKA MI BOG POMOGNE!

GOSPODE,
POMOZI MU!

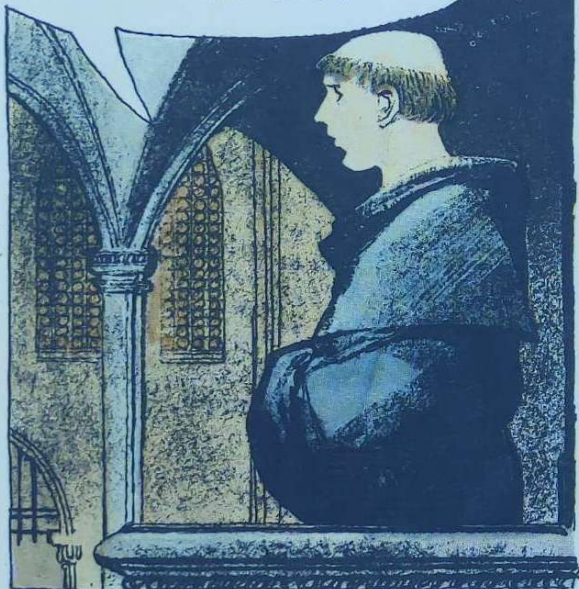
ZAŠTITI GA,
BLAŽENA DJEVICE!

ŽAMOR PRODE CRKVOM
DOK SE ANTUN USPINJAO
NA PROPOVJEDAONICU.
ŠTO LI NAM MOŽE REĆI
TAJ MLADI I SKROMNI
FRATRIĆ?

ISUS JE POSTAO POSLUŠAN
DO SMRTI, DO SMRTI NA
KRIZU...

KOD OVIH PRVIH RIJEČI UTIHNU CIJELA
CRKVA...

ANTUN NASTAVLJA GOVORITI,
GOVORI S LAKOĆOM,
JEDHOSTAVNO, MUDRO.
SVI GA SLUŠAJU
S UDIVLJENJEM.

NA KONCU...

BRATE, ZAŠTO
NAM NISI
REKAO DA U
TVOM SAMO-
STANU IMAS
TAKO SILNA
PROPOVJEDNIKA?

PA... JA... MI...

PRETPOSTAVLJAM DA
STUDIRA I DA VJEŽBA
PROPOVJEDANJE PO
CIJELI DAN.
ZAR NE?

NEKA NAM SE BOG
SMILUJE, OČE!...
BRAT ANTUN OBAVLJA
OBIČNE POSLOVE:
PERE POSUDE, ČISTI,
METE, CJEPA DRVA!...

ANTUN SE NE BAVI VIŠE OBIČNIM POSLOVIMA.
SUBRAĆA MU TO VIŠE NE DOZVOLJAVAJU.
ODTADA SAMO ČITA I SPREMA GOVORE.

UPRAVO SU TO TEŠKA VREMENA ZA
CRKVU: LOŠI SU SE OBIČAJI PROŠIRILI
POSVUDA, I MEĐU KRŠĆANIMA
GDJEGOD SU NIKLI KRIVOVJERNI POKRETI.

TRAŽE SE PROPOVJEDNICI POPUT ANTUNA.
UPRAVO GA ZATO NJEGOVI POGLAVARI
ŠALJU IZ OSAME MONTEPAOLA DA
PROPOVIJEDA DILJEM ITALIJE I
EVROPE.

NO NEMA UVIJEK USPJEHA MEĐU
HERETICIMA. TAKO JEDNOG DANA U
RIMINIJU - KAKO
PIŠE U "CVJETIĆIMA
SV. FRANJE"

DOSTA!

BJEŽI KUĆI!

GUBI
SE!

JER MI
NE DATE
GOVORITI...

KAMO ĆE?

IDE PREMA MORU.
IDEMO ZA NJIM!

ANTUK SE POPHE NA JEDNU HRID. OKREHUT MORU PROGOVORI.

RIBICE, SESTRICE
MOJE...

ŠTO RADI? GOVORI
RIBAŃA?

LUD JE!

...SESTRICE RIBE, KAD
HERETIČI NE SLUŠAJU
MOJH RIJEČI,
SLUŠAJTE VI!

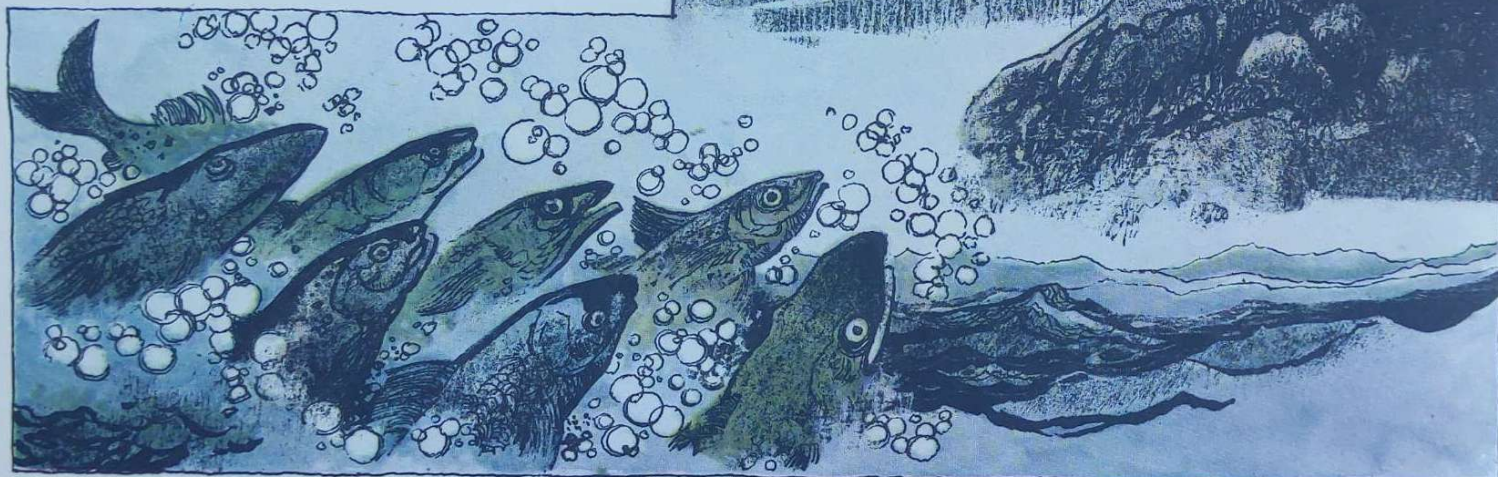
TAMO! GLEDajte
TAMO! MORE!

VI, SESTRICE RIBE,
ZAHVALJUJTE BOGU NA
SVOJ NAČIH...

MORE VRVI RIBAMA: DOLAZE NA TISUĆE.
TOLIKO IH JE DA JE MORE HALIK
POKRIVAČU OD SVJETLUCAJUĆIH
LJUSAKA.

...KAD SU U OPĆEM POTOPU NESTALE SVE
DRUGE ŽIVOTINJE KOJE SU BILE IZVAN LAĐE,
VI STE JEDINE OSTALE NA ŽIVOTU...

BLAGOSLOVLJEN BOG KOJEGA
ČASTE I ŽIVOTINJE MORSKE,
KADA SU GA ODBACILI
KRIVOVJERCIMA...

A SAD IDITE, MOJE
SESTRICE RIBE!

BRATE! SAMO TRENUTAK!
NE IDI OD NAS!

SHVATILI SMO... OHOLI SMO I PRAVEDNO SMO
POHIŽENI... GOVORI NAMA SAD.
SLUŠAT ĆEMO TE.

ALI U RIMINIJU SVI SE HERETICI NE
OBRAĆAJU. JEDNOG DANA, PREMA PRASTAROJ
PREDAJI, BRAT ANTUN PROPOVJEDA VELIKOM
MNOŠTVU, U HAZOČNOSTI ŽIVOGA KRISTA
U EUHARISTICI...

...BRATO, BOG NAM
SE DAJE ZA HRANU!
ON JE TU,
PRISUTAN U HOSTIJI!

...HRANA!
MA SLUŠAJ KOJU
NAM "MUDROST"
PRODAJE TAJ
FRATAR...

PO SVRŠENOJ PROPOVIJEDI

HEJ, FRATRE! IMAM
TI NEŠTO RECI!

ŠTO JE,
BONVILLO?

KAKO... ZNAŠ
I TKO SAM?

ZNAM. VOĐA SI
OVDAŠNIH HERETIKA.
SMIJAO SI SE ZA
VRIJEME PROPOVIJEDI.
GRIJEŠIM LI?

IMAŠ PRAVO! UVIJEK SE SMIJEM SMIJEŠNIM
STVARIMA... KAO ONOJ O HOSTIJI, U
KOJOJ BI KRIST STVARNO BIO PRISUTAN.

NE VJERUJEŠ
U TO?

NE, TISUĆU PUTA NE!
POVJEROVAO BIH TEK...
DA... KAD BI MOJA MULA ODBI-
LA PRAVU HRANU, ZOB, I
POKLONILA SE TVOJOJ HOSTIJI!

PAZI, BONVILLO, DRŽIM
TE ZA RIJEĆ!...

VAŽI! VIDJET
ĆEMO ZA TRI
DANA. MULI NEĆU
DATI JESTI.
ŠTO KAŽEŠ?

DOGOVORENO!

NAKON TRI DANA, TRG JE PUN NARODA
KOJI ČEKA SUOČENJE.

GLEDajte,
DOLAZI
BONVILLO!

MULA MU SE DRŽI
JEDVA NA NOGAMA,
OD GLADI!

DABOME!...
TREĆI JE DAH KAKO
NE JEDE!...

EVO HRANE PRED MULOM: ZOB. TU JE I HOSTIJA,
KOJU JE BONVILLO ISMIJAVAO. TAJAC!

IZ CRKVE IZLAZI ANTUN,
NOSEĆI SVEČANO SVETOTAJSTVO.

DOGODILO SE ONO U ŠTO JE SAMO ANTUN
BIO SIGURAN. MULA NE MARI ZA ZOB, HEGO
PRIGIBA KOLJENA I GLAVU PRED HOSTIJOM.

ANTUHE, BRATE MOJ!...
BLAGOSLOVI ME! JA...
JA SAD VJERUJEM

SVETAC MEĐU LJUDIMA

UĐI, BRATE!
NE BOJ SE!

IAKO NE
MISLIMO KAO
TI...

...IPAK MOŽEMO RAZGOVARATI, ZAR
NE? I JESTI ZAJEDNO!

KAŽU DA SI VELIKI
PROPOVIJEDNIK... JEDI,
A ZATIM ĆEMO TE
SLUŠATI.

DOMOSE OBILNA I SLASNA
JELA, VINA, VOĆE...

ŠTO? NE JEDEŠ?

NE KAŽE LI
EVANĐELJE DA JE ISUS
JEO S CARINICIMA I
GREŠNICIMA?
A ZAŠTO TI NE ŽELIŠ
JESTI S NAMA?

ANTUN, MIRAN, BLAGOSLIVLJE
HRANU NA TAHJURU...

DOBRO!
GOTOV JE.

STAVIO SAM MU U
TANJUR TOLIKO OTROVA
DA MOŽE UBITI
DESET LJUDI!

HTIO BIH VAM GOVO-
RITI, AKO HOĆETE,
MOGAO BIH TO
UČINITI DOK
JEDEMO...

TI SI VEĆ TREBAO BITI MRTAV!...
JEO SI OTROVANU HRANU!
KAKO TO DA NISI UMRO?

SAGRIJEŠILI
SMO,
OPROSTI NAM!

PREKLINJEMO TE;
HEMOJ NAS PRIJAVITI.

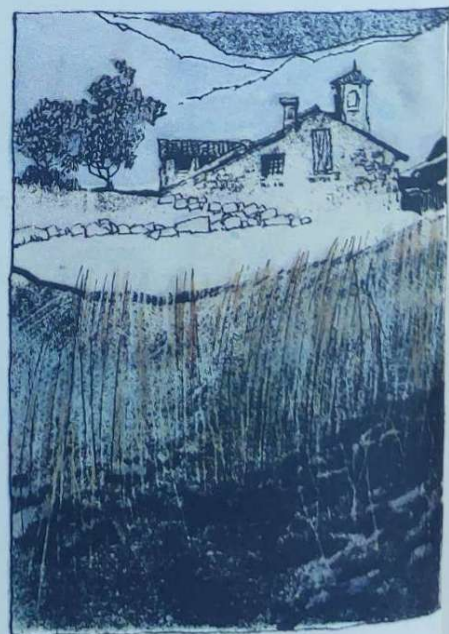

HOĆU VAŠ SPAS
A NE PROPAST.
ZBOGOM!

GLAS O ANTUNU
KOJI PROPOVIJE-
DANJEM
OBRAĆA
HERETIKE I
ČINI SILHA
DJELA, ŠIRI SE
ITALIJOM...

...STIŽE I DO SIROMAŠNOG
SAMOSTANA BLIZU ASIZA...

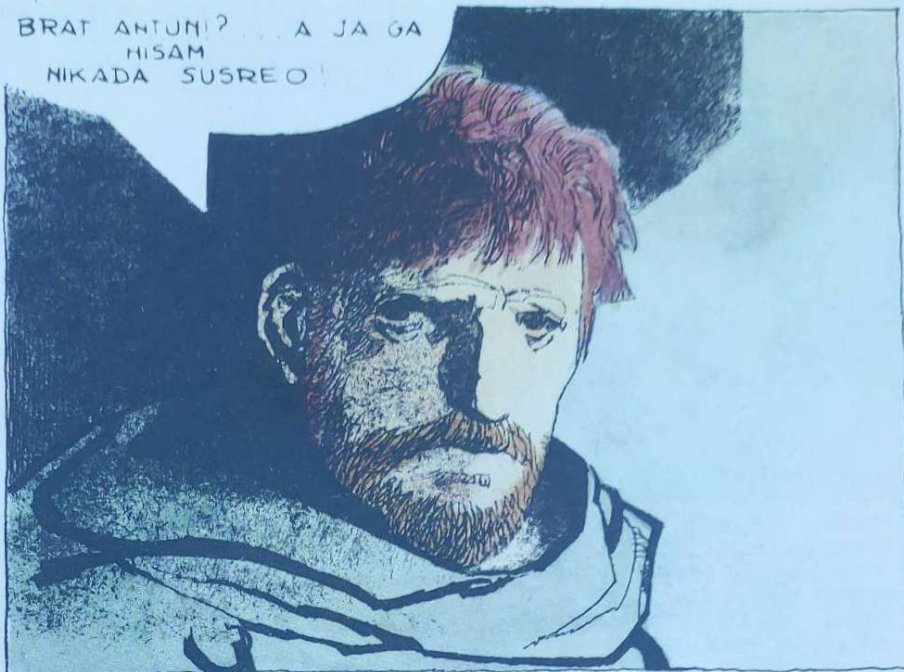

STIŽE DO OCA SVE MANJE
BRACE, VELIKOG SIROMAHA:
FRANJE ASIŠKOG.

TAKO JE, OČE, BRAT
ANTUH SVE TO ČINI U
IME BOŽJE!

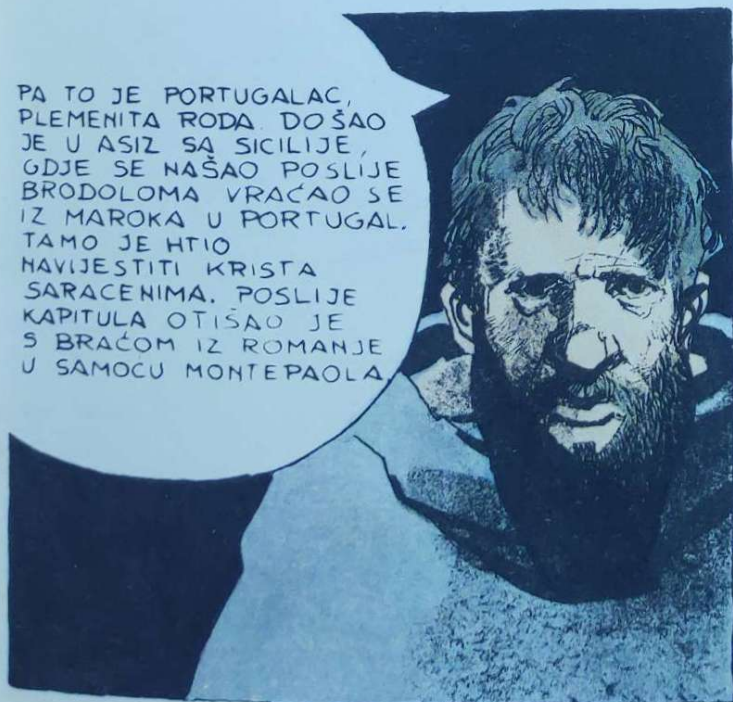
BRAT ANTUH? ... A JA GA
NISAM
NIKADA SUSREO!

DA OČE! BIO JE OVDJE SA SVIMA NAMA,
ZA VRIJEME KAPITULA O DUHOVIMA 1221.

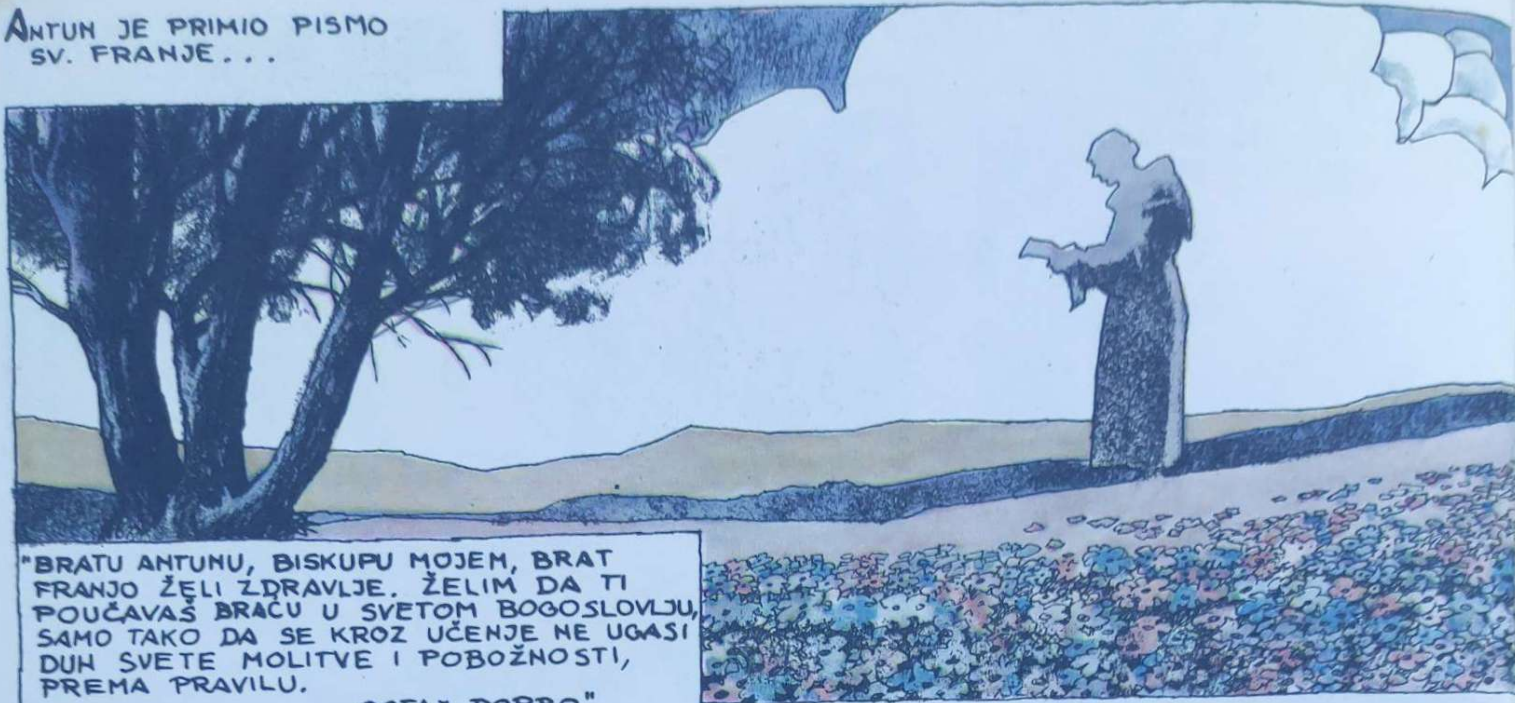

PA TO JE PORTUGALAC,
PLEMENITA RODA. DOŠAO
JE U ASIZ SA SICILIJE,
GDJE SE NAŠAO POSLIJE
BRODOLOMA VRAĆAO SE
IZ MAROKA U PORTUGAL.
TAMO JE HTIO
NAVIJESTITI KRISTA
SARACENIMA. POSLIJE
KAPITULA OTIŠAO JE
S BRAĆOM IZ ROMANJE
U SAMOCU MONTEPAOLA.

NE SJECAM SE DA SAM
GA VIDIO. MA TO NIJE
VAŽNO. VAŽNO JE DA JE
ON PRAVI SLUGA BOŽJI.
POSLAT ĆU MU PISMO.
DAJ PIŠI...

"BRATU ANTUNU, BISKUPU MOJEM, BRAT
FRANJO ŽELI ZDRAVLJE. ŽELIM DA TI
POUČAVAS BRACU U SVETOM BOGOSLOVLJU,
SAMO TAKO DA SE KROZ UČENJE NE UGASI
DUH SVETE MOLITVE I POBOŽNOSTI,
PREMA PRAVILU.

OSTAJ DOBRO"

ŠTO TI JE, ANTUNE?
PLAČEŠ?

DA, OD RADOSTI.
PISAO MI JE NAŠ OTAC
FRANJO!

BIO SI U ASIZU...
ZAR NE, ONO ZA
VRIJEME KAPITULA?
GOVORIO SI S NJIM?

AH!
U ONOJ
GUŽVI...

... ALI JEDAN
BRAT, GLEDAJUĆI
SIROMAŠKA TAKO
ISPAČEHA,
ODRPAHA I VEDRA
... OSTA SILNO
ZADIVLJEN...

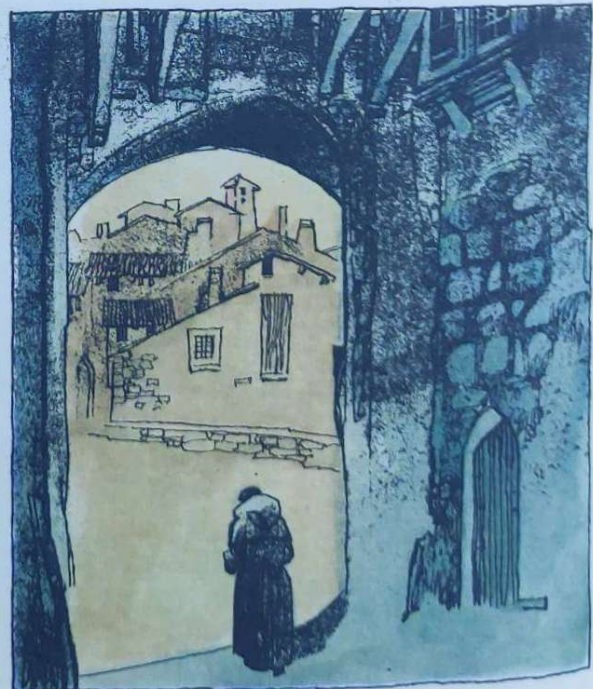

... I POŽELI
DA GA
SLIJEDI...

OD TADA,
POSLUŠAN
ZAPOVJEDIMA,
POČINJE
POUČAVATI
BRACU STUDENTE
U BOLONJI...

PROPOMJEDAJUĆI
NARODU,
BORI SE PROTIV
ZLA KOJE SE
RAĐA U
ČOVJEKU:
PROTIV NASILJA.

JA!... JA SAM TO UČINIO S MOJOM
ŽENOM! TUKAO SAM JE TOLIKO...
I BACIO KROZ PROZOR... JA...
JA...

... MOŽDA NISAM JA... NEGO
ZLODUH! BRATE, ZAŠTO
SAM SOTONA, KAD SE
RAZBJESNIM?

PUSTI ME DA
VIDIM OVU
NESRETHNICU!

OČE, NIŠTA SE
VIŠE NE MOŽE
UČINITI! KOSTI
SU JOJ SMRVLJENE.

... SPASI JE!
OČE, SPASI JE!

TRAŽI OD BOGA DA JE
SPASI, A NE OD
MEHE. JA MOGU
SAMO MOLITI.

LIZO, OPROSTI MI!...
OPROSTI MI!...

OH!... ZAŠTO STE OVDJE?...
ZAŠTO PLAČEŠ?...
ŠTO JE?...

LIZA,
ALI... TI...

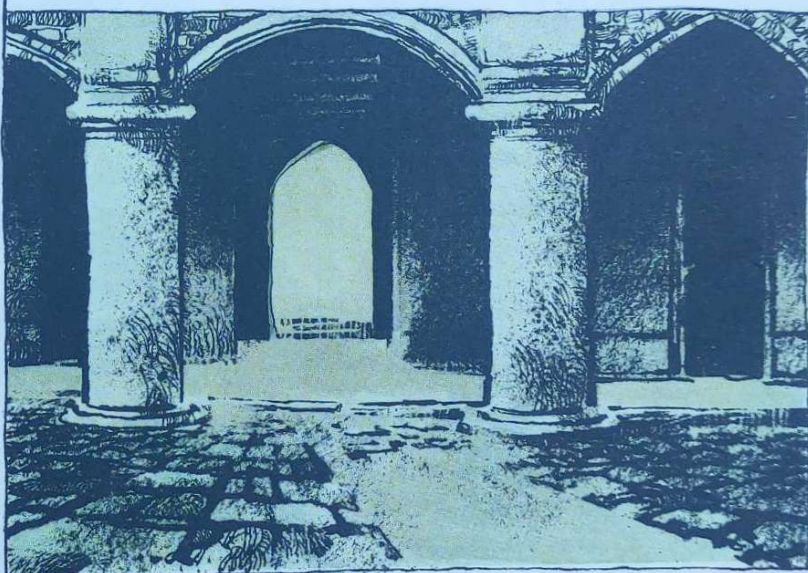
VAŠE KOSTI... KOŽA...
NIŠTA SE VIŠE NE VIDI!

SPASIO SI JE, OČE!
SPASIO SI JE!...

ALI BRAT ANTUN JE VEĆ BIO NESTAO...

...OTIŠAO SE BORITI PROTIV ZLA U
ČOVJEKU, ODVRATNE LAKOMOSTI.

...SJETITE SE, BRAĆO! GDJE
JE VAŠE BLAGO, ONDJE ĆE
VAM BITI I SRCE!
ZATO HEKA VAM BLAGO
BUDE NA NEBU!

DAKLE, ČULI STE
GOSPODINE BERNARDO?

DA, DA, OBIČNE FRATARSKE
GLUPOSTI! NE VRIJEDI
PIŠLJIVA BOBA SLUŠATI GA,
RADIJE...

...POBRINI SE DA
MI SUTRA DONEŠEŠ
DVADESET FORINTI.
ZNAŠ DA NE PODHOSIM
ZAKAŠNJENJA. ZBOGOM

LIHVAR. ČOVJEK KOJI POSUDI DESET A HOĆE
NATRAG PEDESET. ŽIVI NEMILOSRDNO
ISKORIŠTAVAJUĆI POTREBE DRUGIH...

KOJI MU NISU MOGLI
VRATITI NOVAC, PRIJAVLJIVAO
JE VLASTIMA I ZATVARAO.

LIHVAR NE HAJE ZA TO.
VAŽAN MU JE SAMO NOVAC.

TAKO, JEDNOG
DANA...

TKO JE UMRO?

LIHVAR, BERNARDO.
VIDITE LI?
NITKO GA NE ŽALI,
A IPAK JE ŽIVIO
DOBRO!

DA! SA SVIM ZADUŠNI-
CAMA KOJE ĆE REĆI
ZA NJEGOVU DUŠU,
SVRŠIT ĆE U RAJU

PUSTIMO TO BOGU
NEKA ODLUČI.

JEDNO SIGURNO
ZHAM... OVAJ ĆOVJEK
NIJE IMAO SRCE U GRUDIMA!

ŠTO TO REĆE,
FRATRE! TI
KLEVEĆEŠ.

PAZI SE! NISMO
OVDJE U CRKVI!

JA VAM GOVORIM
ISTINU. AKO ŽELITE
PRONAĆI NJEGOVO
SRCE, TRAZITE GA
ONdje GDJE JE BILo
NJEGOVO BLAGO:
U SANDUKU!

VELIKI FILOZOF ARISTOTEL
JE REKAO, A GALEN
VELIKI LIJEČNIK, POTVRDIO,
DA SE SRCE ČOVJEČJE
HALAZI U GRUDIMA.
I SAD ČU VAM TO
POKAZATI!

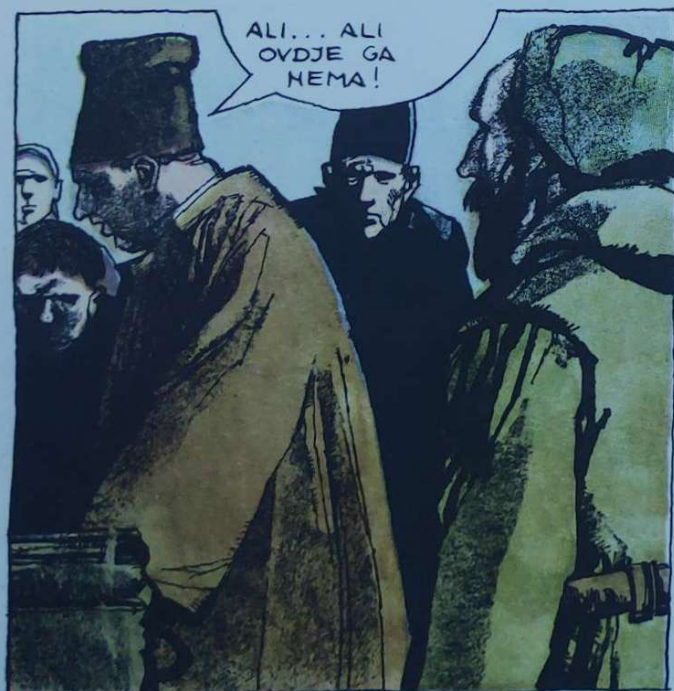

TEŠKE SU TO RIJEČI.
RASPRAVLJA SE, VIĆE,
PRIJETI POBUHA.

JAVNO JE BILo POZVAH
KIRURG DA OTVORI
MRTVACU GRUDI...

ALI... ALI
OVDJE GA
NEMA!

LIHVAROVO SRCE BIJAŠE
U SANDUKU MEĐU NOV-
CEM I NEPOŠTENo
STEČENIM BLAGOM.

IMA ONIH KOJI U OVOME VI-
DE SAMO SIMBOLIKU BORBE
KOJU JE ANTUN VODIO PRO-
TIV LIHVE. ALI JE SIGURNO,
DA JE PADOVANSKA OPĆINA
"NA UPORNU MOLBU
BRATA ANTUNA" IZMIJENILA
ZAKON U KORIST DUŽNIKA.

U VEČER 3. LISTOPADA 1226. U ASIZU JE UMRO BRAT FRANJO, OSNIVAČ REDA MANJE BRACE.

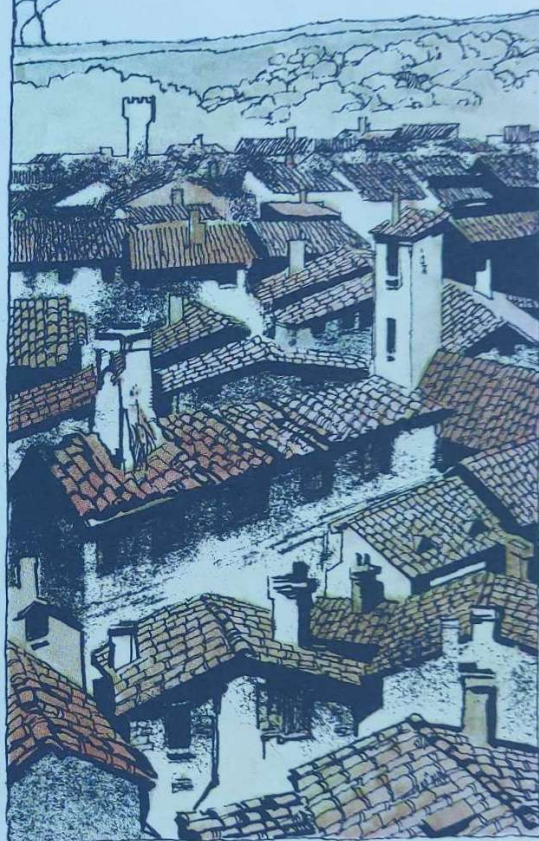

BLAGDAH DUHOVA 1227. SA SVIH SE STRANA SKUPLJAJU U ASIZU FRANJEVAČKI POGLAVARI, RADI IZBORA NASLJEDNIKA SV. FRANJE.

PRISUTAN JE I BRAT ANTUN, STIGAVŠI IZ FRANCUSKE KAO "KUSTOS" (TJ. POGLAVAR NEKOLIKO SAMOSTANA) U PREDJELU LIMOGES.

U PADOVI, SVOJOJ DRUGOJ DOMOVINI

NA TOM SKUPU, BRAT JE ANTUN IZABRAH ZA MINISTRA PROVINCIJALA EMILIJE - ROMANJE, KOJA OBUHVATA I NEKOLIKO SAMOSTANA U LOMBARDIJI I OKOLICI VENECIJE.

U PRATNJI JEDNOG BRATA, ANTUN JE POČEO OBILAZITI SAMOSTANE UTVRĐUJUĆI BRACU, POTIČUĆI IH NA KREPOSTI, A DA NIJE ZAPUSTIO PROPOVIJEDANJE VJERNICIMA...

U ZIMU 1227. PRVI PUT DOLAZI U PADOVU. IZMOREN I BOLESTAN OD VODENE BOLESTI. KAO DA MU DUH TRAŽI MALO ODMORA, POČINJE PISATI "NEDJELJNE PROPOVIJEDI": PRIRUČNIK ZA PROPOVIJEDANJE SVEĆENICIMA.

1230. VRAĆA SE U ASIZ NA FRANJEVAČKI KAPITUL. ODANDE SE UPUTIO U RIM S POSLANSTVOM BRACE, KOJI SU TRAZILI OD PAPE RAZJAŠNENJA FRANJEVAČKOG PRAVILA

PAPA ZNA DA JE ANTUN VELIKI
PROPOVJEDNIK. ŽELI GA ČUTI
ZAJEDNO SA KARDINALIMA.

ANTUNE, SINE HAŠ. NIKOGA DOSAD NISMO
ČULI GOVORITI TAKO DOBRO, HITKO NE
POZHAJE PISMA KAO TI. TI SI "ŠKRINJA
ZAVJETHA".

ŽELIMO DA SUTRA GOVORIŠ
HODOČASHNICIMA KOJI SU DOŠLI
U RIM.

SVETI OČE, KAKO
ĆE JEDAN ČOVJEK
GOVORITI HARODU RAZLIČITIH
JEZIKA?

ANTUN SLUŠA I GOVORI
SVIJETU. DOGAĐA SE NEŠTO
NEČUVENO: SVATKO GA
RAZUMIJE NA SVOME JEZIKU!

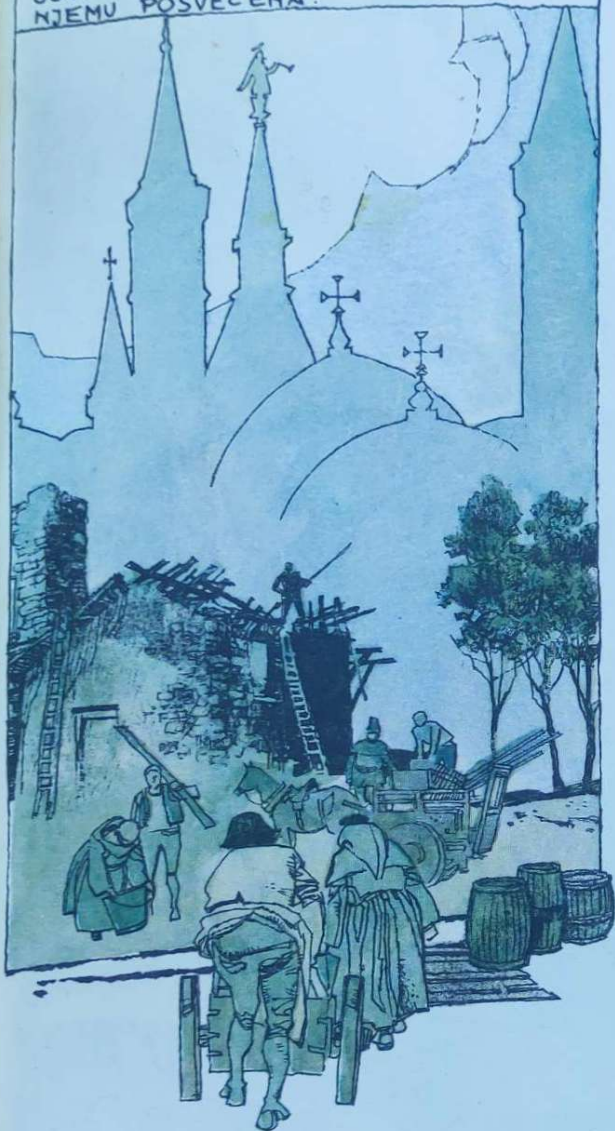
ISTINA JE, SVETI OČE HODOČASHNIKA IMA
TALIJANA, FRANCUZA, NIJEMACA, HRVATA, IZ
PROVANSE, ŠPANJOLACA... ŠTO DA UČINI
BRAT ANTUN DA GA SVI RAZUMIJU?

DOSTA!
TO JE HAŠA
VOLJA!

ČIN JE STIGAO U PADOVU, DAO JE
SAGRADITI JEDNU CRKVICU KOJU JE
PROZVAO "SANCTA MARIA MATER DOMINI,"
NA ČIJEM ĆE MJESTU POSLIJE NJE-
GOVE SMRTI NIKNUTI VELIKA BAZILIKA,
NJEMU POSVEĆENA.

UBRZO POSTADE DUŠA
GRADA... PROPOVIJEDAJUĆI
NARODU...

...SLUŠAJUĆI
ISPOVIJEDI...

...PROVODEĆI SATE I SATE
U MOLITVI.

BRAT ANTUN PREVIŠE
RADI I NIJE MU DOBRO!...
TEK MU JE 36 GODINA,
A TAKO JE OSTARIO!

SVECI SU TAKVI! ...
NEMIRNI SU AKO HE
RADE... ČINI SE DA
HE OSJEĆAJU UMOR.
ALI SKORO SVI
UMIRU MLADI!

BRAT ANTUN SE ODMARA...
PIŠUĆI "BLAGDANSKE PROPOVJEDI"
I PRIMAJUĆI DJECICU ŠTO GA
DOLAZE TRAŽITI.

GOVORI MALENIMA - KAO I ODRASLIMA - S TOLIKO
JASNOĆE I JEDNOSTAVNOSTI, ČESTO SLIKOVITO
I U ANEGDOTAMA...

BIAŠE JEDNOM
JEDAN KRALJ...

"...KOJI IMAŠE MHOGO
SKUPOCJENIH STVARI. OD SVIH
NAJVIŠE JE VOLIO ZLATNI
PRSTEN SA SJAJNIM
DRAGULJEM."

"TADA SE DOGODI ONO, ŠTO SE MOŽE
DOGODITI, DA MU JE PRSTEN SKLIZNUO
S PRSTA I PAO U GNOSNICU!"

JAO, PRSTEN!

TKO ĆE GA
IZVADITI ?

"I TAKO KRALJ SVUČE HALJINE, SKINE KRUNU I SIDI U GHOJNICU..."

TAKO, SINCI MOJI! PRSTEN JE
ČOVJEK, DRAGULJ NJEGOVA DUŠA
... KAO ŠTO JE PRSTEN-
ČOVJEK, PAO U BLATO
GRIJEHA...

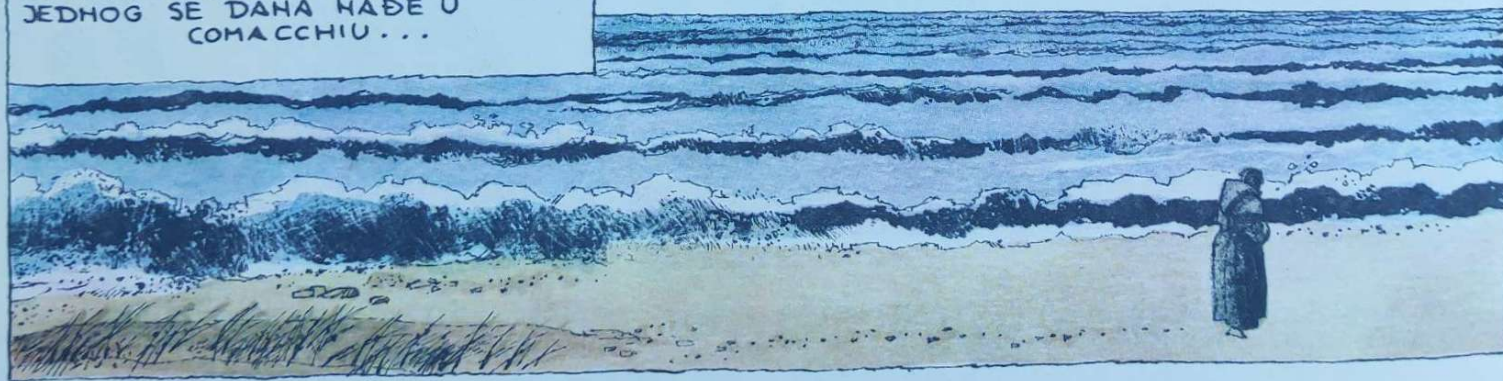
BOG JE TRAŽIO MEĐU
ANDELIMA NEKOGA KOJI
BI MOGAO IZVUĆI ČOVJE-
KA IZ TE KALJUŽE, ALI
SE NITKO NIJE OSJEĆAO
SPOSODNIM ZA TO. TADA
JE BOG POSLAO SVOGA
SINA, ISUSA KRISTA, KOJI
OSLOBODI ČOVJEKA OD
GRIJEHA SVOJIM PROPO-
VIJEDANJEM, SMRĆU I
USKRSHUĆEM.

DIVNO! ZAHVALJUJEMO
ISUSU ŠTO NAS JE
SPASIO!

ZBILJA, BRAT ANTUN VOLI DJECU.
JEDNOG SE DANA NAĐE U
COMACCHIU...

...KAD LI IZNEHADA VELIKI VAL
ODVUĆE JEDNOG OD DJEČAKA
KOJI SU SE IGRALI U MORU.

IDEMO!
BRZO...

GDJE JE?...
VIDITE LI GA?

DA... ENO
GA! BRZO,
POŽUR!

PREKASNO: UTOPIO SE! NOSE GA NA OBALU... ČUJE
SE SAMO JECANJE MAJKE:

... SINE MOJ!
... ZAR TAKO?
MRTAV?!... ZAR
TAKO?...

OVUDA JE PROŠAO BRAT
ANTUH, VIDIO SAM GA...
TRČI I POZOVI GA!

MA, ŠTO BI HTIO
DA UČINI?

IDI, REKAO SAM TI!

ANTUNE!... BRATE
ANTUNE!...

ANTUH
DOTRČA...

GDJE JE
DJE ČAK?

ŠTO HOĆEŠ OD MENE? ODLAZI!
NIKOME NE DAM SVOG SINA!
ODLAZI!

ŽENO, DAJ MI
SVOG SINA...

...MOŽDA NIJE
MRTAV.

IMA BOG KOJI DAJE ŽIVOT I SMRT.
ON MOŽE USLIŠATI MOLITVE SVOGA
SLUGE ANTUNA!

ŽENO,
DOĐI
OVAMO.

JA?...

DA, DOĐI SVOME
SINU...

BOLJE JE DA GA
TI DRŽIŠ U
NARUČJU,
SAD...

ŽIVI!...
ŽIV SI!...

AAA...
DOGODILO SE ČUDO!

U DVORCU TIRANINA

POTREBNO JE MNOGO LJUBAVI
U ITALIJI OKRVAVLJENOJ SUPARNIŠTVOM!

ZATOČEN VOĐA GVELFA

VERONA, 29. LIPNJA 1230 - DAN
SUNCA... I KRVI.

PO ČITAVOM GRADU VODI SE MAHITA
BORBA UZ POKLIK:

GVELFI I GIBELINI, POD VODSTVOM
RIZZARDA OD SANBONIFACIJA I
EZZELINA RIMSKOG, SUKOBLJUJU
SE PO ULICAMA...

...DRUGI POKLIK
ODGOVARA...

SREĆA JE NAKLONJENA EZZELINU RIMSKOM...

GOSPODINE RIZZARDO
JE ZATVOREN U OVOJ
ULICI!

NEKA SVI DOĐU
OVAMO! ZASKOČIMO
IH!

SA MHOM! POBIJTE
KOLIKO GOD HOĆETE OD
NJEGOVIH... NJEGA NE!
HOĆU GA ŽIVOG!

RIZZARDO I NJEGOVI BORE SE OČAJNIČKI...

...NA KONCU SU RAZORUŽANI...

NEKA TI BUDE, RIZZARDO -
IZAZVAO SI ME, IZGUBIO SI -
IMAŠ LI ŠTO GOD REĆI?

NIŠTA - ZNAM
DA TE JE UZALUDNO
MOLITI ZA MILOST.

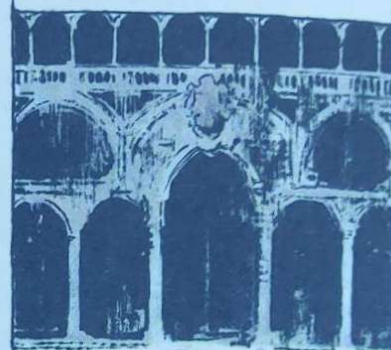
IMAŠ PRAVO, UZALUD
JE - ODVEDITE GA
ODAVDE!

ROPSTVO RIZZARDA OD SANBONIFACIJA GANU I POTRESE CIJELU SJEVERNU ITALIJU, A MLETKE POSEBNO... STRANKA SE GVELFA ODLUČI ZA IZBOR NOVOGA VOĐE...

ZBOG TOGA SANBONIFACIJEVI ZATRAŽE POMOĆ PADOVE - I DOBIŠE JE.

PADOVANSKI TAD POSLAŠE EZZELINU RIMSKOM POSLANSTVO...

...NE POSTIGOŠE NIŠTA!

MNOŠTVO KRVAVIH POHODA UČINIŠE NA VERONSKOM PODRUČJU...

...NIŠTA NISU POSTIGLI!

RIZZARDO BIJAŠE JOŠ UVIJEK U ZATVORU, A TKO BI PAO U RUKE EZZELINU NIJE HALAZIO MILOSTI!

PADOVANSKI KLONUŠE DUHOM...

NE MOŽEMO TEK TAKO
UZMAĆI! A IPAK...

MORALI
BISMO JOŠ
POKUŠATI!

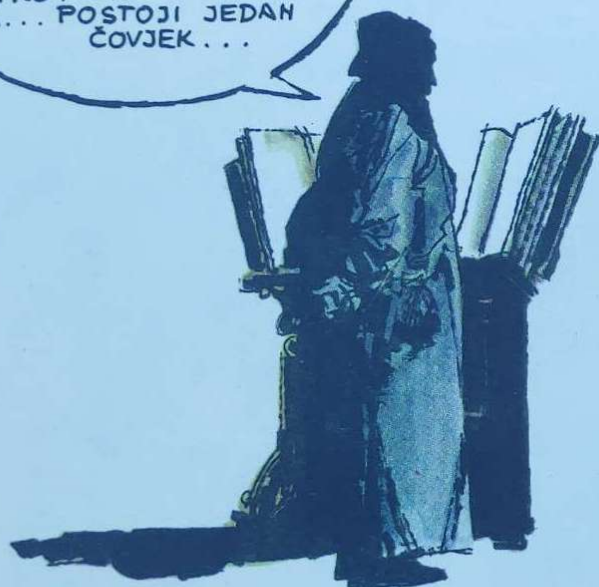
EZZELINO JE ZAPRIJETIO DA ĆE
OBJESITI NAŠE POSLANIKE!

I UČINITI ĆE, AKO
IKOGA JOŠ POŠALJEMO!

HITKO VIŠE NE
ŽELI POĆI K NJEMU...

NITKO? IPAK JA MISLIM
DA... POSTOJI JEDAN
ČOVJEK...

TKO JE TAJ?

TKO BI TO
PRKOSIO SMRTI?

KAŽI NAM
NJEGOVO IME,
DAKLE!

BRAT ANTUN - ČUVŠI
TO IME, SVI ZAŠUTE
- MALO KASNIJE,
POKUCALI SU NA
VRATA SAMOSTAHA
SV. MARIJE...

BRAT
ANTUN!

MIR
S VAMA!

I S DUHOM
TVOJIM -
BRAĆO, ŠTO
ŽELITE?

GOVORITI S BRATOM
ANTUNOM.

NE ZHATE DA JE
JAKO UMORAN I
BOLESTAN?

DA, ALI...

LIJEČNIK JE REKAO DA BI
MOGAO UMRJETI, AKO
SE NASTAVI TOLIKO
ZAMARATI!

NE DAJ BOŽE - ALI,
BRAT NAM ANTUN
MORA POMOĆI -

MORA POĆI U
VEROHU!

RADI SE O ŽIVOTU
MNOGIH LJUDI!

AKO JE TAKO, UKORIO BI
ME, KAD GA NE BIH
OBAVIJESTIO.
DOĐITE.

PROŠAVŠI TIHIM SAMOSTANOM,
GRUPICA ZASTADE PRED
MALIM VRATIMA...

OČE... NEKI BI TE
LJUDI HTJELI VIDJETI.

UVEDI
IH.

POSLUŠAJTE ME, OČE: DO-
PUSTITE MI DA IH POŠA-
LJEM VAN! OVI LJUDI
HOĆE DA IDETE U
VERONU, I DA...

TO ŽELE,
BRATE?

SAMO BOG MOŽ HTJETI! I KAKO BIH SE
MOGAO JA, SLABAŠAH ČOVJEK, OPRI-
JETI VOLJI BOŽJOJ? MOLIM TE,
UVEDI TE LJUDE.

I TAKO VLASTELA IZLOŽE BRATU ANTUNU SVOJ
NAUM I ZAMOLIŠE GA DA IM POMOGNE...

... I TO VAM MORAMO REČI
OČE, DA JE EZZELINO
ZAPRIJETIO OBJESITI SVA-
KOG NAŠEG POSLANIKA...

OČE, NE IDITE!
EZZELINO JE ZVIJER,
VUK!

VUK... OH, DA,
VEĆ SAM TO
ČUO...

GLEDAJ! OVO JE NAŠ UČITELJ
I DUHOVNI OTAC - FRANJO
ASIŠKI. ON JE PRIPITOMIO
VUKA, VIDIŠ?... POKUŠAT
ĆU TO I JA...

POSILIJE NEKOG VREMENA, BIJAŠE SVIBANJ 1231. ANTUN NAPUSTI PADOVU I KRENE U VERONU. MNOŠTVO GA JE SLIJEDILO. A OSTALI GLEDAJUĆI GA KAKO POLAZI, PLAKAHU JER SU MISLILI DA IDE U SIGURNU SMRT...

U VERONI...

DOLAZI NAŠA
IZVIDNICA!
OTVORITE!

GDJE JE
EZZELINO?

NA
TRGU!

VJESTI IZ PADOVE,
GOSPODINE!

ŠTO JE?

POVORKA...
KOLIKO IH JE?

TRISTO-ČETIRISTO... MALO
IH JE NAORUŽANIH.
SIGURNO SE RADI
O POSLAHSTVU.

JEDNA SE
POVORKA UPUTILA
PREMA VERONI!

NE ŽELIM DA IJEDAN PADO-
VAHAC KROČI U GRAD!
ZAUSTAVI POVORKU, POBIJ SVE,
AKO TREBA. TAKO ĆE
SHVATITI DA KOD MENE
POSTOJI SAMO JEDNA
RIJEČ!

U MEĐUVREMENU ĆU OBJE-
SITI KOJEG ZATVORENIKA
NA GRADSKIM VRATIMA.
MOŽDA ĆE TAKO PADOVAN-
CI IZGUBITI SRČANOST...

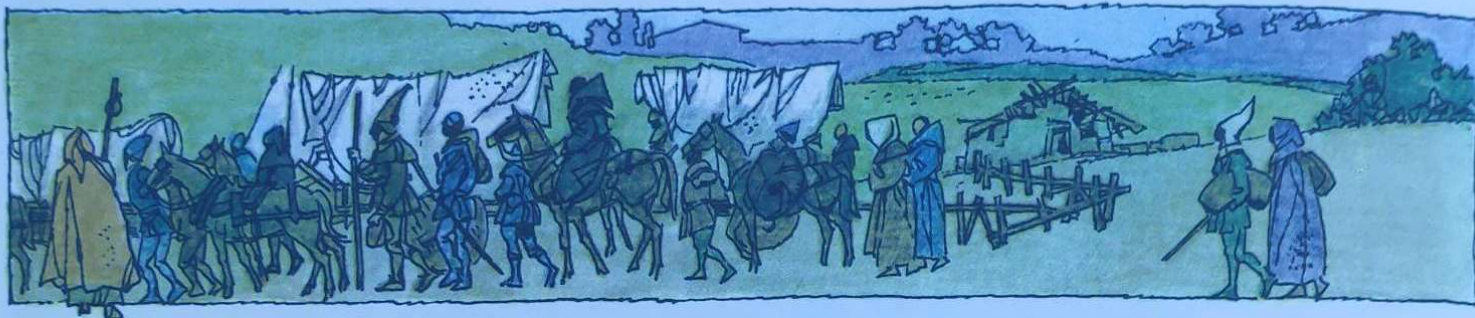

JAKA ČETA, NA ČELU SA FRANJOM,
NAPUSTI VERONU...

...A POVORKA KOJA JE PRATILA BRATA
ANTUNA POLAKO JE IŠLA
OPUSTOŠENIM POLJEM...

TAKO POSTADOH FRANJEVAC

BRAT SE ANTUN HALAZIO U KOLIMA
KOJIMA JE UPRAVLJAO SHAŽAN
MO MAK...

OČE, VI SE
IZLAŽETE.

MOŽDA,
BRATE...

POTREBNO JE I
RISKIRATI DA BI SE
OKONČALO TO
KRVOPROLIČE;
HIJE LI TAKO?

TAMO GDJE NIJE USPJELA
SPOSOBNOST POSLANIKA
NITI VOJNIČKA VJEŠTI-
NA, USPJET ĆE, MOŽDA
RIJEČ BOŽJA.

EZZELINO NE
ZNA ZA STRAH
BOŽJI - OBJE-
SIT ĆE
VAS.

PA, MOŽE BITI...
ALI GLEDAJ, KADA
SAM BIO MO MAK,
POPOT TEDE...
PRIJE MNOGO
VREMENA...

...U PORTUGALU, KAKO TI
JE POZNATO, TAMO SAM
ROĐEN... ŽIVIO SAM U SAMO-
STANU SANTA CRUZ, U
COIMBRI...

"... NAŠAO SAM SE ONDJE KADA ŠU SE POJAVILA PETORICA MANJE BRACE... BIAHU MRŠAVI, BOSI, SLABO OBUČENI..."

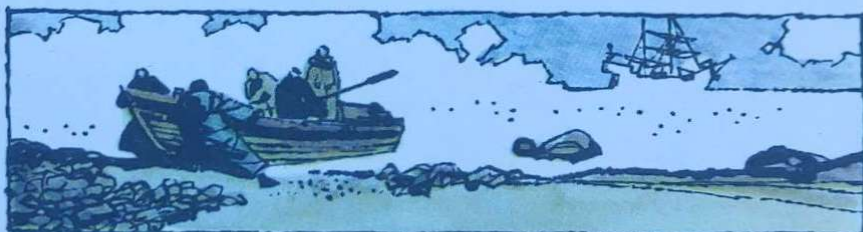
"NAROD IH JE JAKO LOŠE PRIMIO..."

"OSJEĆAO SAM DA OHA PETORICA NE BIAHU ODRPANC, NEGO LJUDI ZAHVAČENI MILOŠĆU BOŽJOM HO ŠTO SAM MOGAO ZA NJIH UČINITI?..."

"NEŠTO KASNIJE TA PETORICA BOŽJIH IZABRANIKA ISKRČAŠE SE U MAROKU..."

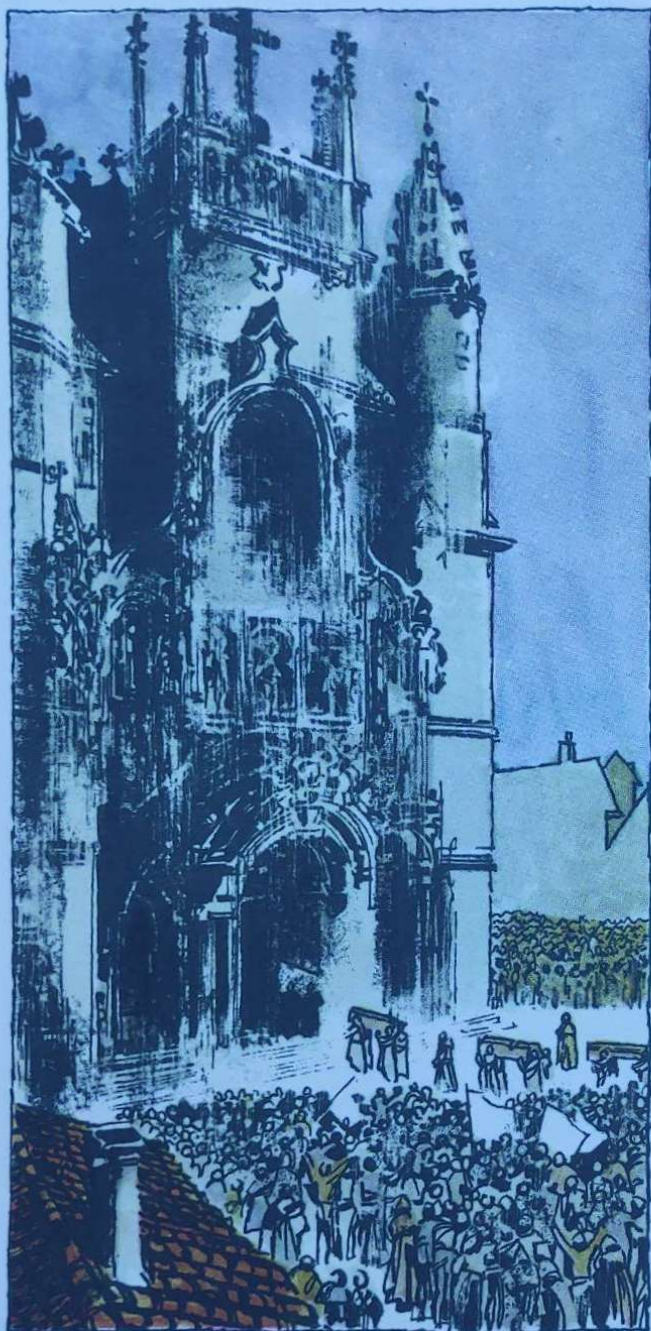
"TU SU, U NEVJERNIČKOJ ZEMLJI, POČELI PROPOVIJEDATI EVANĐELJE!"

"HO UBRZO IH ZATVORIŠE... I ODRUBIŠE IM GLAVE! PODNIJELI SU MUČENIŠTVO! BIAHU, KAKO REČE FRANJO ASIŠKI, GRIMIZNO CVIJEĆE PRINESENO BOGU!..."

"NAKON NEKOG VREMENA, NJIHOVA
TJELESA PRENEŠENA SU U PORTUGAL
... DAN PUN SUZA I RADOSTI ZA
MENE!..."

BOG ME USLIŠIO... JEDNOG DAHA
NETKO POKUCA NA SAMOSTANSKA VRATA!"

BILA SU TO MANJA BRAĆA"

ISUSE, TI SVE MOŽEŠ
... DAJ DA I JA
UMREM TAKO
MUČENIČKI!

"ZATVOREN U SAMOSTANU SANTA CRUZ,
CEZNUO SAM ZA TIM. OSTALO MI JE SAMO
MOLITI... A NITI ODJELA MANJE BRAĆE
NISAM NOSIO!"

"OTIDOH OTVORITI"

AKO BOGA
ZNAŠ, BRATE,
UDIJELE ŠTOGOD.

BRATČO, JEDINA MI JE
ŽELJA, OBUĆI VAŠE HA-
LJE - POD UVJETOM DA
ME POŠALJETE U
SARACENSKE KRAJEVE,
GDJE BIH MOGAO
ZASLUŽITI KRUNU
MUČENIŠTVA!...

"TAKO SAM OBUKAO
NJIHOVO ODIJELO I POSTAO
MANJI BRAT..."

"OVO SE NIJE SVIDJELO OSTALIM
MONASIMA U SAMOSTANU SANTA CRUZ..."

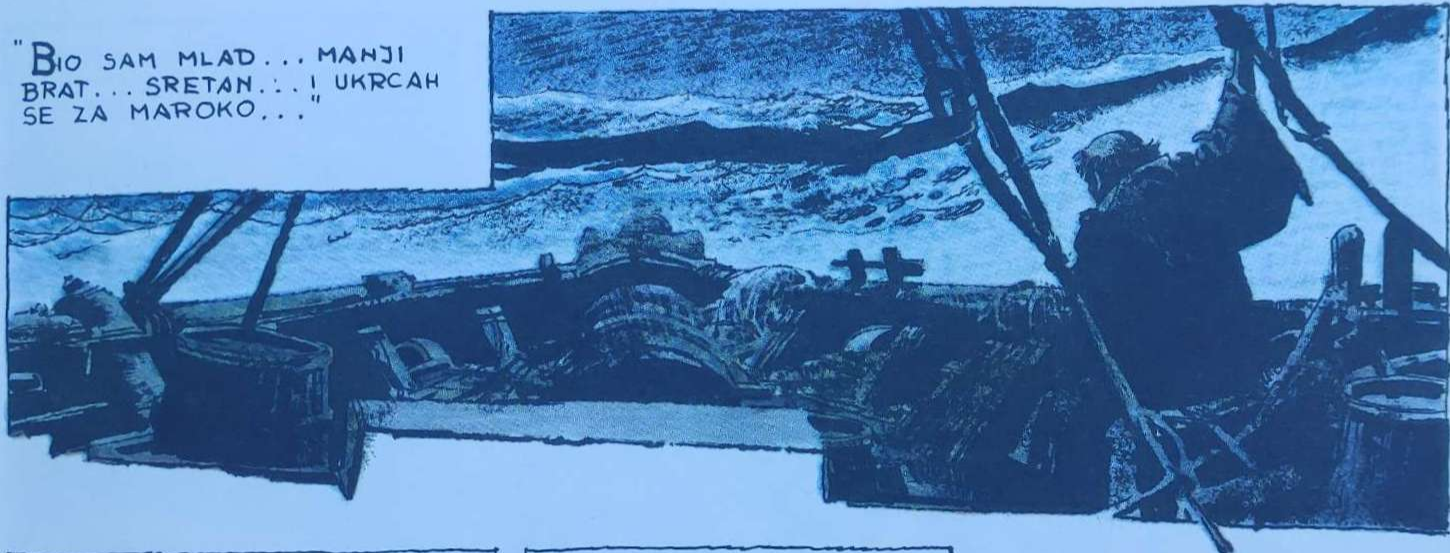
I ŠTO, MISLIŠ LI S TIM
ODIJELOM POSTATI
SVETAC?

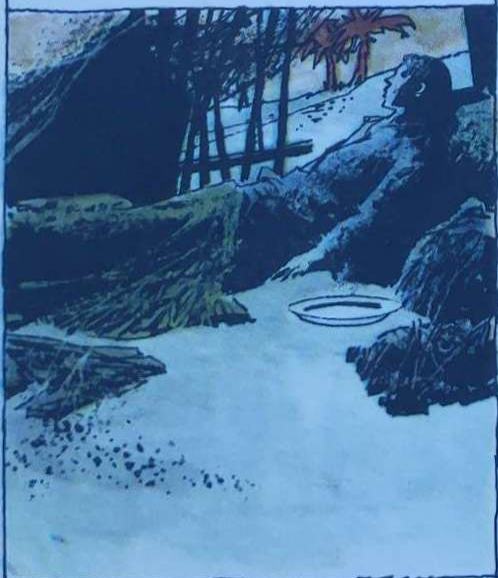
AKO ČUJEŠ, BRATE, DA
SAM POSTAO SVETAC
ZAHVALI TAD, BOGU!

"BIO SAM MLAD... MANJI
BRAT... SRETAN... I UKRCAH
SE ZA MAROKO..."

"SAHJAO SAM O MUČENIŠTVU,
ALI BOG JE DRUKČIJE ODREDIO.
U MAROKU, TEŠKA ME GROZ-
NICA BACI U KREKET, ZA
DUGE, DUKE TJEDNE..."

"...! KAD SAM PRIZDRA-
VIO, KAKO DA PROPOVIJE-
DAM, A NE MOGU NA
NOGE?"

"UKRCAO SAM SE U
LAĐU ZA PORTUGAL...
ALI NAS JE OLUJA
ZAHVATILA I..."

"NAŠLI SMO SE JAKO DALEKO OD PORTUGALA: NA SICILIJU.
ZAŠTO RAZGLABATI VOLJU BOŽJU?"

NEKA BUDE
TVOJA VOLJA!

... I OD TADA, MOMČE, IŠAO SAM
UVIJEK OHAMO KAMO JE TO
BOG HTIO...

MEĐUTIM JE BRAT ANTUH ZAVRŠIO PRIČU...

ZNAŠ, IPAK SVOJU
PRVU ZAMISAO JOŠ
NISAM PROMIJENIO...

STANITE! ZAUS-
TAVITE KOLA!...

ŠTO JE?

HTIO BIH JOŠ UVIJEK
UMRIJETI MUČENIČKI -
TKO ZNA, MOŽDA ĆE MI
EZZELINO RIMSKI,
DAHAS ILI SUTRA,
ISPUHITI TU MOJU
ŽELJU!

IZNEHADA...

GLEDAJTE!
JEDNA IZVIDNI-
CA SE VRAĆA!

EZZELINOVI
VITEZOVI! ...
ČEKAJU HAS NA
PLIČAKU!

TAKO JE I BILO - FRANJO I NJEGOVA ČETA
ZAUZELI SU POLOŽAJ NA JEDNOM
PLICAČU, ODLUČNI DA NIKOGA NE PUŠTAJU
PRIJEKO!

EVO IH.

STALI SU, ALI
KAO DA NEĆE
NATRAG!

ZATO IDEM JA K
NJIMA. AKO JEDNOG
UBIJEM, DRUGI ĆE
SE RAZBJEŽATI
POPUT ZEČEVA...
AKO LI ME ZASKO-
ĆE, PRITECITE!

PRIJETEĆI, FRANJO PRIJEĐE
PLICAČ

U IME EZZELINA
RIMSKOGA,
GOSPODARA
VERONE...

...NATRAG! AKO
LI NETKO MISLI
PRIJEĆI, NEKA
MI SE PRIMAKNE!

IZ ONE NIJEME I NEPOMIČNE GOMILE ODVOJI SE JEDAN.

A blue-toned illustration of a man in a long, dark robe, possibly a monk or scholar, standing and holding a long, thin staff or pole vertically. He is looking down at the staff. The background is plain white.

NE, SAMO BOG ČINI ČUDESA.

DA!

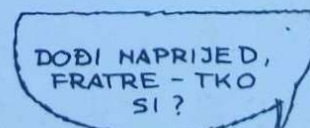
DA!

HM - I S EZZELINOM
HOĆEŠ GOVORITI?

HEKA OBJESI I MENE,
ALI MORAM S NJIM
GOVORITI.

ŠTO TO PROLAZI
DUŠOM GRUBOG
FRANJE?...

PA DOBRO, NEĆU POSLUŠATI GOSPODARA, ODVEST ĆU TE K NJEMU

ČUO SAM DOSTA O TEBI,
A TI O MENI? ZNAŠ LI
DA SAM OBEĆAO
UBITI SVAKOG
PADOVANSKOG
POSLANIKA?

RADI ŠTO
HOĆEŠ...
ALI NAJPRIJE
ME POSLUŠAJ.

OSLOBODI RIZZARDA
OD SANBONIFACIJA,
TO TE MOLIM U
IME BOŽJE.

NE ŽELIM ODGOVORITI!...
VI, GRADSKI OCI, VI, UČENI
LJUDI... NAPRIJED,
ODGOVORITE OVOM FRATRU!

ŠTO HOĆEŠ?
DA LI ĆU TI
ODGOVORITI
ILI NE, TO ĆU
VIDJETI.

HM... FRATRE! IMAŠ LI
PRAVNE OSNOVE ZA
SVOJ ZAHTEJ?

PO PRAVU LJUBAVI
BOŽJE.

ALI OVO JE
STVAR DRŽAVE.

DRŽAVE?

ISUS JE REKAO:
DAJTE CARU
CAREVO!

DUŠE PRIPADA-
JU BOGU, A
NE CARU.

PO KOJEM BI PRAVU
MORALI OSLOBODITI
RIZZARDA?

DOSTA!
NE GUBITE VRIJEME!
PREVIŠE GOVORITE!

TI BI HTIO, FRATRE, DA JA
OSLOBODIM RIZZARDA?

DA!

DA.

SAMO TO BI
HTIO?

E PA DOBRO, ODGOVOR JE:
NE! KUNEM SE DA OVU
ODLUKU NEĆU PROMIJENITI.
A SAD IDI!

OSLOBODIŠ LI RIZZARDA,
PRESTAO BI OVAJ
BESKORISHI I
GROZHI RAT...

DOSTA! NEMAM
TI VIŠE ŠTO REĆI!

ALI JA MORAM HEŠTO REĆI!
EZZELINO, U IME RANA
GOSPODINA NAŠEGA,
USLIŠI MOJU MOLBU!...
OSLOBAĐAJUĆI RIZZARDA,
UČINIT ĆEŠ KORAK MIRU!

BADAVA TI RIJEČI,
FRATRE.

A TI UPROPAŠTAVAŠ
SVOJU DUŠU!... KAD
TAKO GOVORIŠ, BOGA
ODBACUJEŠ...

...NIŠTA ČOVJEKU
NIJE GORE NEGO LI
ODBITI GLAS BOŽJI
KOJI POZIVA NA
OBRAĆENJE...

PAZI SE, FRATRE!
NIKOMU NE DOPU-
ŠTAM DA MI OVA-
KO GOVORI!

TKO SI TI, DA
PREZIREŠ
LJUDE?

JOŠ JEDNU
RIJEČ I...
RIZZARDO JE
MRTAV!

ZAŠTO ON? UBIJ MENE
UMJESTO NJEGA!

ŠTO DA RADIM
S FRATROM POPUT
TEBE?

... MOJA DUŠA NE
VRIJEDI MAHJE NEGO
LI RIZZARDOVA!

NEŠTO SE DOGAĐA S EZZE-
LINOM NAKON OVIH RIJEČI...

TI... BI UMRO DA
SPASIŠ TOG
ČOVJEKA?

DA! DA!

SLUŠAJ ME, FRATRE... ZAKLEO
SAM SE DA SVOJU RIJEČ NEĆU
PROMJENITI I NE MOGU JE PO-
VUCI - ZNAJ DA... ZNAJ DA
RIZZARDO NEĆE UMRJETI -
NEĆE UMRJETI, RAZUMIJEŠ?

FRANJO!

HA
ZAPOVJED!

ISPRATI GA SVE DO
GRANICE... I DA MU SE
NIŠTA NE DOGODI!
SVOJOM ČES GLAVOM
ODGOVARATI ZA NJEGA!

BEZ
BRIGE!

POVJERAVAM TI
BRATA ANTUNA...

FRATRE... ODLAZI! ZAPAMTI, NE
MOGU TO ZBOG ZAKLETVE.

ODLAZIM S GORČINOM U
DUŠI. NEKA TE BOG
PROSVJETLI.

FRATRE!

ŠTO HOĆEŠ
OD MENE?

... ŠTO HOĆE EZZELINO RIM-
SKI? MOŽDA BLAGOSLOV?
OPROŠTENJE? MOŽDA -
IPAK NE GOVORI - OGRA-
NIO SE SAMO NA POGLED.

ANTUN ODLAZI... UTUČEN?

NE, NE, ZA ONOGA KOJI
VODI DOBAR BOJ, MAKAR
I BEZ POBJEDE, NEMA
PORAZA... ANTUN JE
BACIO SJEME: PROKLIJAT
ĆE PRIJE ILI POSLIJE!...

KAŽU POVJESHČARI,
DA JE EZZELINO,
NAKON SUSRETA SA
SV. ANTUNOM, POSTAO
BLAŽI... I DA JE
PUSTIO RIZZARDA
NA SLOBODU.

PADOVA - KOHAC SVIBNJA 1231.
ANTUN JE TEŠKO OBOLIO.
BRAĆA GA ODVOZE U CAMPO-
SAMPiero, UDALJEN NEKOLIKO
KILOMETARA OD GRADA. ON SE
ŽELI PRIPRAVITI U TIŠINI...

GROB KOJI BUDI NADU

U BLIZINI SAMOSTAHA CAMPO-SAMPIERO ŠIRI SE STOLJETNI ORAH.

NA NJEGOVIM GRANAMA, SVECU SU NAPRAVILI SOBICU OD DASAKA, DA BI PROVEO NEKO VRIJEME U SAMOĆI I SKRUŠENOJ MOLITVI...

UBRZO GA PROHALAZE OKOLNI SELJACI...

ANTUNE!

GOVORI NAM, OČE!

KAŽI NAM! ŠTO BOG HOĆE OD NAS?

POMAŽIMO SE MEĐUSOBNO, BRAĆO! TO BOG HOĆE OD NAS.

NAKON NEKOLIKO DANA ANTUNU JE SVE GORE.

BRAĆA GA ČUVAJU NA SMJENU, NEPRESTANO.

JEDNE NOĆI, MLADI GOSPODIN GROF
TISO, BADIO JE KOD ANTUNA...

...TKO ZNA,
NIJE LI BRAT
ANTUN VEĆ
ZASPAO...

JOŠ NIJE... HODA, MOLIM
DA BI MOGAO MALO
ZASPATI!...

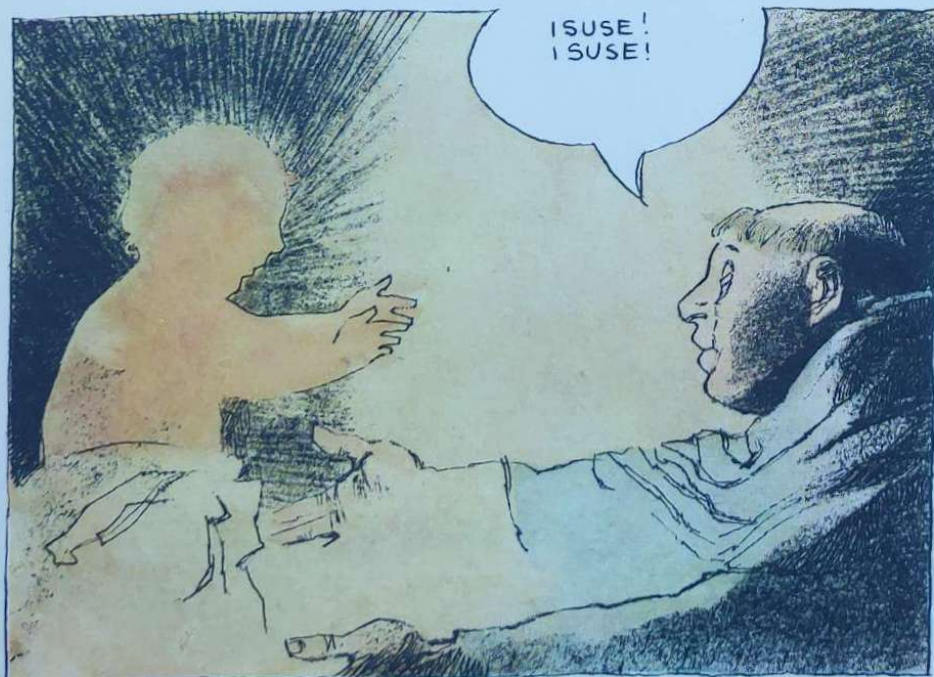
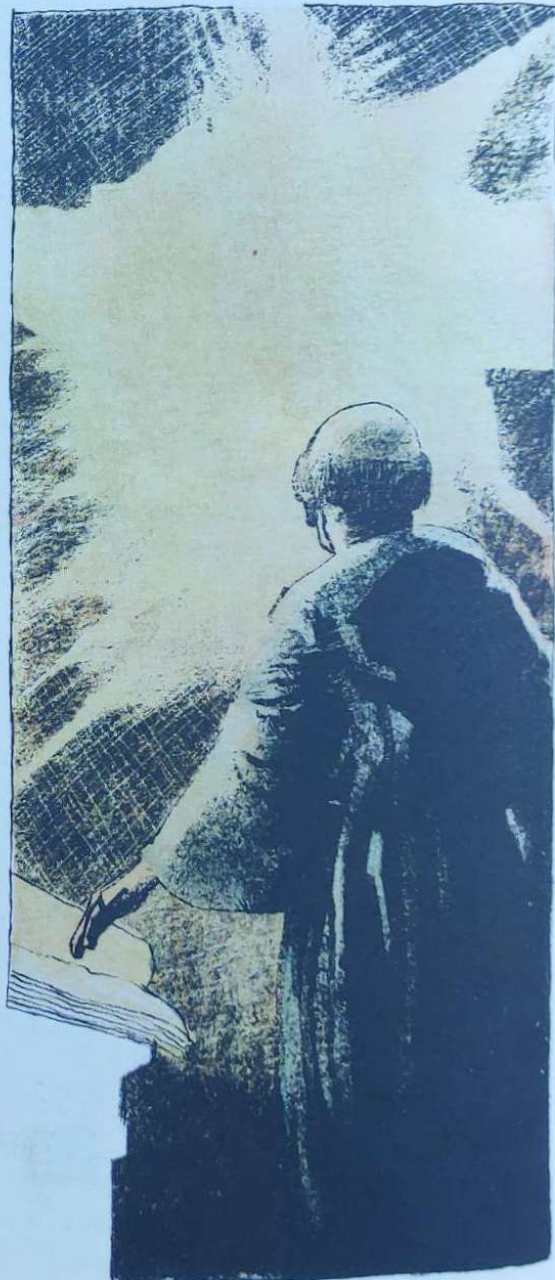

IZNENADA...

HO, MA, ŠTO ZNAČI
TA SVJETLOST?

KAKVA LI JE TO SVJETLOST, KOJA
IZNENADA ISPUNI CIJELU SOBICU?
ČIJI JE TO LIK ŠTO SE HAZIRE
U SVJETLU?

ISUSE!
ISUSE!

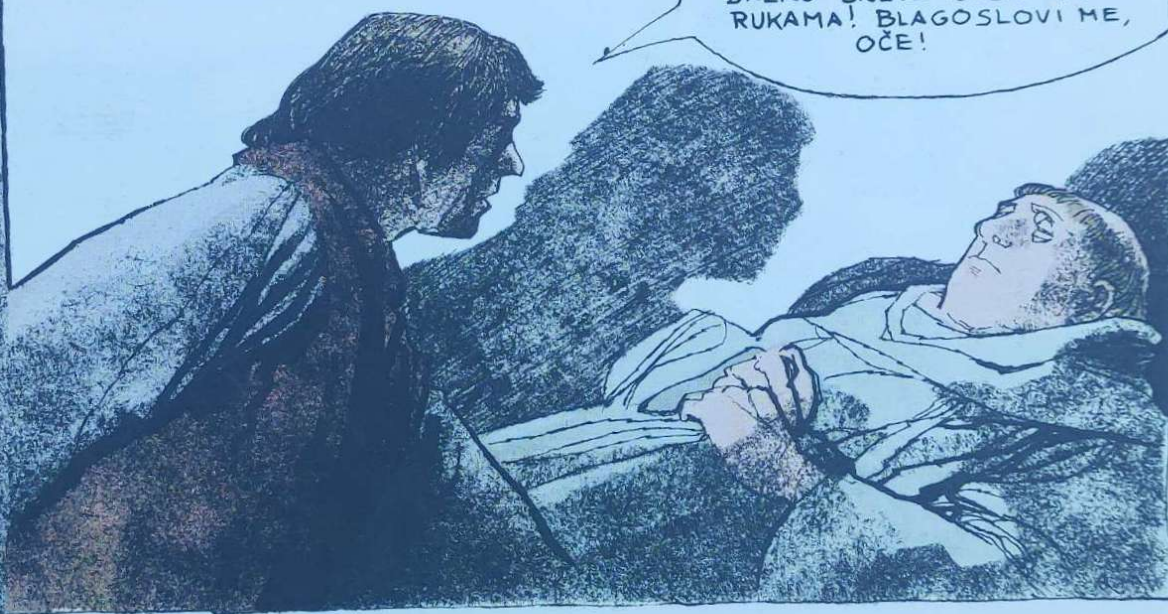
ČIM JE IŠČEZLA SVJETLOST, GROF TISO
NAGLO UTRČA U SOBICU...

ANTUNE!...
OČE!
OČE!...

...VIDIO SAM KAKO SI
DRŽAO DIJETE ISUSA HA
RUKAMA! BLAGOSLOVI ME,
OČE!

TAKO SU VRATILI ANTUNA U PADOVU! DUŠA MU JE,
POSVEĆENA BOŽANSKIM VIBENJEM, PUNA SNAGE...

BRATE TISO, KAŽI DA ME
PONESU U PADOVU. JAKO
MI JE LOŠE. ŽELIO BIH
UMRIJETI U GRADU
MOGA SRCA.

...ALI TIJELO MU JE MALAKSALO. TUŽNA SE POVORKA ZAUSTAVI PRED VRATIMA PADOVE, U ARCELLI, GDJE SU UMIRUĆEG SVECA PRIHVATILE SESTRE KLARISE.

UVEČR 13. LIPNJA 1231. BRATU ANTUHU JE SVE GORE... ZATIM MU LICE POSTA SVJETLIJE...

JA... JA VIDIM
GOSPODINA MOGA!

"I TAD PRESVETA DUŠA, OSLOBOĐENA TJELESNOG BORAVIŠTA, BI URONJENA U SLAVU VJEČNE SVJETLOSTI."

UMRO JE
OTAC-SVETAC!

UMRO JE
SVETI ANTUN!

GLAS PROMOSE POSVUDA DJECA,
PRIJE NEGO LI JE VIJEST STIGLA IZ SAMOSTANA

LJUDI OSTAVLJAJU POSAO,
TRGOVINU, KUĆU...

...TUŽNI, TISKAJU SE OKO
SAMOSTANA ARCELLA,

KAMO SI OTIŠAO, OČE
SVETI, DA NAM SE VIŠE
NE VRATIŠ?...

NE! TIJELO JE,
DODUŠE, BEZ ŽIVO-
TA, ALI DUŠA NE
UMIRE. TAKO I
ANTUN NIJE UMRO,
NIJE NESTAO. TAKO
NE UMIRE HITI
NADA KOJU LJUDI
POLAŽU U NJEGA.

SVEČEVO TIJELO
BI PRENEŠENO
U PADOVU, KOJA MU
U ČAST PODIŽE
PREKRASHU
BAZILIKU...

...OD TADA ČUDESA SVETOG
ANTUNA SE NASTAVLJAJU.

NJEGOVOM GROBU HODO-
ČASTE LJUDI ČITAVOG
SVIJETA I MOLE ZA
DUŠEVNI MIR I ZDRAV-
LJE TIJELA.

Životni put sv. Antuna

U Italiji a pogotovo u Padovi dovoljno je reći: »Il Santo — Svetac« i svi znadu o kojem je svecu riječ.

Rodio se u Portugalu u gradu Lisabonu 1195. sa krsnim imenom Fernando. Otac mu je bio, rekli bismo današnjim rječnikom, ministar financija i vitez na dvoru kralja Alfonza II. Dječak je vrlo rano počeo pohađati katedralnu školu.

Već kao mladić od petnaest godina osjetio je želju da stupi u samostan i pridružio se u Lisabonu kanonicima redovnicima i prihvatio pravilo sv. Augustina. Mladi novak toliko je uzljubio redovnički život, da je nakon dvije godine boravka u Lisabonu, zamolio poglavare da ga premjeste u Koimbru, mirnije mjesto, jer je u Lisabonu previše poznat. Želio se potpuno posvetiti Bogu u tišini. Tu je doživio nešto što je bilo presudno za čitav njegov život. Kroz Koimbru su u Maroko išli prvi franjevci da muslimanima navjeste Evanđelje. Za kratko vrijeme vraćala su se njihova mučenička tjelesa. Mladi Fernando otkriva svoj novi put, želi postati franjevac i mučenik za Krista. Napušta svoju relativnu sigurnost i kreće u avanturu za Boga. Ulazi u novu tek nastalu družbu i uzima novo ime: Antun što na hrvatskom znači Cvjetko. Poglavari mu dopuštaju da krene u Maroko. Ali Bog ima s njime druge planove. U Maroku ga je snašla teška bolest i on se mora vratiti natrag u Koimbru. Međutim na moru je nastala jaka oluja i brod je nošem snažnim valovima pristao na Siciliji u Messini. I tako je Portugalac dobio novu domovinu — Italiju.

Kao posve nepoznat mladi redovnik dolazi na sastanak svih franjevaca tzv. Kapitul u Asizu 1221. godine. Kad se pravila raspodjela braće, za njega se nitko ne otima. Uzima ga više iz milosrđa jedan provincijal iz Bolonje i namješta ga u nekom zabitom samostanu u Forliju, gdje obavlja najobičnije kućne poslove. Sav uronjen u Boga provodi život sakriven s Kristom u Bogu, kako bi rekao sv. Pavao. I opet se Bog poslužio nekim izvanrednim događajem, koji se ljudski gledajući može učiniti slučajnim. Na svećeničko ređenje u obližnjem dominikanskom samostanu bio je pozvan neki glasoviti propovjednik. On međutim nije stigao. Nitko se nije usudio propovjedati bez pripreme. Tada je gvardijan naredio u ime Božje Antunu kao poniznom redovniku, za kojega je znao da će poslušati, neka kaže nekoliko riječi. I tada se dogodilo nešto čudesno. Iz Antunova srca izlila se bujica i on je zasjao u svojoj prvoj propovjedi kao čovjek ishranjen Evanđeljem, pun Božje Riječi, pun vatre za Boga, tako da je imenovan propovjednikom. I tako je njegovih posljednjih deset godina života ispunjeno propovjedanjem. Kao putujući propovjednik prošao je sve gradove od Južne Italije do Sjeverne Francuske. Njegova slava sve se više širila, crkve su postale premalene, pa i trgovi srednjovjekovnih gradova postajali su pretijesni, pa je propovjedao i na poljanama, a propovjedi su mu trajale po nekoliko sati. U svojim propovjedima šibao je mane svećenika i redovnika, pa i crkvenih dostojanstvenika, nemilosrdno je ustajao protiv tlačenja i socijalnih nepravdi, u narodu je šibao raspuštenost i seksualnu slobodu, a osobito se zalagao za dobre međuljudske odnose kao pomiritelj i mirotvorac.

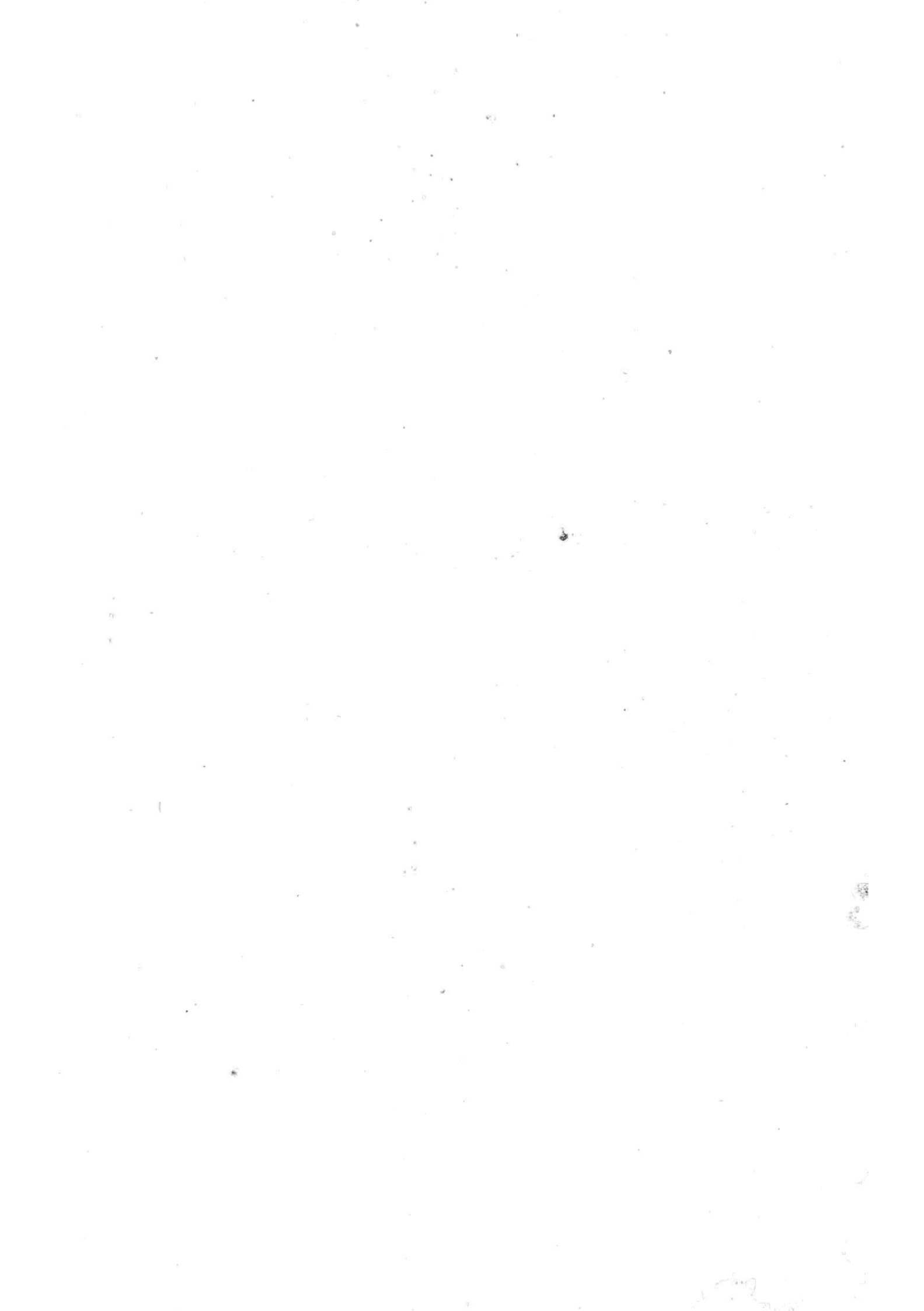
Posljednja propovjed koju je propovjedao u Padovi pribavila mu je naziv »Padovanski« i grad se domogao svoje najveće slave i svetinje — tijelo sv. Antuna nakon njegove smrti. Propovjedao je cijelu korizmu, to znači četrdeset uzastopnih dana. Na Veliki Sveti Petak govorio je gotovo čitav dan. Ljudi su hrlili odasvud, da bi mogli taj dan slušati njegovu propovjed i sudjelovati u svim pobožnostima, koje je organizirala Antunova ekipa. Nakon Uskrsa sav iscrpljen ozbiljno je obolio od vodene bolesti, tjelesno potpuno iscrpljen, sav je bio natečen, jedva je disao. Povukao se sa svojim pratiocem franjevcem malo izvan grada Padove na imanje nekog svog prijatelja i tu se sa svojim subratom posvetio molitvi i najnužnijem fizičkom odmoru. Pripovjeda se da su našli neki gorostasni orah koji je imao bujnu krošnju i tu su među granama načinili sebi kolibu, da budu na osami i svježem šumskom zraku i tu je u molitvi sv. Antun primio objavu, da ga čeka skora smrt. Kako nije želio biti na teret svom prijatelju, zamolio je da ga prevezu u samostan Svete Marije u Padovi. U lipnju trinaestoga dana stavili su ga na seoska kola u teškoj ljetnoj vrućini po prašnjavu putu, tako da mu je pozlilo na smrt i tu je u jednom obližnjem samostančiću kraj Padove — 1231. godine — u trideset i šestoj godini života umro ovaj Božji orijaš.

I sada, nakon njegove smrti, počinje njegov čudesni pohod, koji se širi daleko izvan grada Padove i granica Italije, da bi obuhvatio čitavi svijet — i tako do današnjeg dana.

Za nepunu godinu dana, 30. svibnja 1232. godine u novosagrađenoj bazilici u Padovi podignutoj njemu u čast, papa Grgur IX. proglašuje ga svetim i postavlja za uzor čitavom kršćanskom svijetu. Za života bio je veliki propovjednik, a iza smrti veliki čudotvorac. Postao je »svetac koji ne obmanjuje u iščekivanjima one koji polažu svoje povjerenje u njega«. Gospodin nam je u njemu dao »izvrsnog zaštitnika siromašnih i onih koji trpe«.

SADRŽAJ

NA PUTOVIMA LJUDSKIM	3
U isto vrijeme na dva mjesta	4
Snagom evanđelja	12
SVETAC MEĐU LJUDIMA	24
Cvjetaju čudesa	25
U Padovi svojoj drugoj domovini	35
U DVORCU TIRANINA	43
Zatočen vođa gvelfa	44
»Tako postadoh franjevac«	52
Je li poslanstvo bilo uzalud?	59
GROB KOJI BUDI NADU	64
Životni put sv. Antuna	70
Sadržaj	72

HOĆU VAŠ SPAS
A NE PROPAST,
ZBOGOM!

GLAS O ANTUNU
KOJI PROPOVIJE-
DANJEM
OBRACA
HERETIKE I
ČINI SILNA
DJELA, ŠIRI SE
ITALIJOM...

...STIŽE I DO SIROMAŠNOG
SAMOSTANA BLIZU ASIZA...

